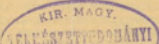

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerda és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal. Budapest (Központ),
VII. és XV. kerület.
Külföldi kirendeltségek nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
1898. évi rendes közgyűlése,

mely november hó 27-én, azaz *csárnap*
dél előtt 10 órákor fog a Körtelék nagy-
teremben megtartatni.

Tárgysorozat.

1. Elnök megnyitó.
2. Jegyzőkönyvhiteljesítők és jegyző kiküldése.
3. Szavazatszedő-bizottság kiküldése.
4. Emlékbeszéd, néhai gróf Bethlen András alelnök fölött; tartja Miklós Odón.
5. Néhai Wodianer Albert báró végrendeleti intézkedéseinek bejelentése és az igazgató-választmány javaslatai e tárgyban.

6. Az igazgató-választmány jelentése az 1897—98-ik évi egyesületi működésről.

7. Tagok mozgalma az elmúlt egyesületi évben.

8. Számvizsgáló-bizottság és az igazgató-választmány jelentése, az 1897. évi zárszámadása, vagyoni kezelése és vagyoni-állapota.

9. Üzletretek jegyzése az „Országos Központi Hitelszövetkezet”, „Hangya” és „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-nél.

10. Az 1899. évi költségvetés megállapítása.

11. Egyesületi III. alelnök választása, a választási ciklusból hátralevő két évre. (Alapszabály 26. §.).

12. Kisorolt és elhunyt 15 igazgató-választmányi tag helyébe, 15 igazgató-választmányi tag választása. (Alapszab. 35. §.)

13. Számvizsgáló-bizottságba 5 tag választása. (Alapsz. 62. §.)

14. Az OMGE. tagjainak az igazgató-választmány után a közgyűlés elé terjesztett és írásba foglalt beadványai.*

Gróf Desseffy Aurél s. k.
elnök.

* Hogy a tagok beadványai és indítványai a közgyűlés elé vihetők legyenek, szükséges, hogy azok a közgyűlés megtartása előtt legalább 10 nappal az elnökhöz, vagy annak helyetteséhez, vagy az igazgatóhoz beadassanak.

I. Mezőgazdasági Országos Kiállítás Szegeden.

A szegedi országos mezőgazdasági kiállítás rendezése egyesületi tagjaink közül többeket foglalkoztatván, tájékoztatásul jónak látjuk az egyes csoportok rendező-bizottságainak ülésrendjét e helyen is közzéadni.

Legközelebb a következő csoportok rendező-bizottságai tartanak ülést a *Körteléken*:

1898. november hó 9-én d. u. 4 óra:
szőlészeti és borászati kiállítás rendező-bizottsága.

„ november hó 10-én d. u. 5 óra:
szarvasmarhakiállítás rendező-bizottsága.

„ november hó 12-én d. u. 4 óra:
gyümölcs- és kertészeti kiállítás rendező-bizottsága.

Jöjünk tisztába a kísérleti állomásokkal.

Zsurnaliztikai szempontból mi sem háladalatosabb, mint általánosságban célészerezni, vagy célészérelten szervezősködni, jó vagy hibás adminisztrációval stb. elmékedni. Lévein minden dolognak — még a természet alkotásainak is, hát még az emberek műveinek — jó és rossz oldala s többnyire az elmékedő szemüvegtől függ, hogy a jót vagy rosszat látja-e élénkébb színeken.

Ilyen körösekhez *szabatos bizonyítékkal* nem lehet forni és így az eredmény az, hogy ennek is lehet igazsá az amannak is a hogy a *többség* egyéni nézete a döntő.

Ez teszi a politikai helyzetét is oly könnyűvé. Nagyon jól tudja az, aki egy bizonyos politikai nézet mellett harcol, hogy ennek megcsofolása rendszerint nagyon nehéz. Csak az *eredmény* tekinthető bizonyítéknak, sőt még ez sem mindig, mert alkalmazkodási képességünk egy hibás politika káros hatásait is elensúlyozhatja.

Az elmékedéshez ezen kategóriájába tartozik az is, amit hébe-korba a *kísérleti állomások* szervezéséről, elhelyezéséről stb. hallunk és olvasunk.

A legfontosabb kérdés, mely a vita tárgyát képezi az, *hogy ezen mezőgazdasági kísérleti állomások inálkül legyenek-e vagy kapcsolatok valamely gazdasági tannintézettel?* Minden attól függ, hogy az egyiket és a másikat is miként értelmezzük. Ezen soroknak éppen ez az értelmezése a főcélja.

Ha arról van szó, hogy egy gazdasági tannintézet valamely laboratoriumát, hogy egy mondanj egyserűben „kinevezzük” kísérleti állomássá, akkor az ilyen kapcsolatok köztelenül hibás, mert a tanerők mindkét feladatnak hajosan lesznek képesek megfelelni és egy e ugyanazon pár szóban nem lehet egyszerre tanítási célokra szolgáló dolgozóhelyeszer és kísérleti állomás.

Szükséges tehát külön kísérleti állomások felállítását és szükséges ezeket külön személyzettel ellátni.

Mindennemű erőtakarmányok mint

finom és goromba buzakorpa, szárazmoslék, malátacsira, olajpogácsa budapesti gyártmány, ugyanintén vidéki repce, napraforgó, tökmagpogácsa legutánságban szerezhető be

Gaboneműek a legelőnyösebben

» » értékesíthetők

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

V., Alkotmány-utca 31.

De vajjon károsnak lehet-e nevezni azt, ha ilyen kísérleti állomást *egy gazdasági tanintézet mellett*, vagy ennek kötelezőben állítunk fel?

Ilyesmint állítani azt hiszem bájos volna!

Az a rendszeres, gyakorlati kísérleti tevékenység, amelyet a tanulóq egy egyes mozzanataiban, mint eredményekben maguk előtt látnak, megpecsületében értékű rájuk nézve és legalább is föler azaz, ami látnak akkor, ha a gazdasági tanintézethez tartozó gazdaságos gyakorlati ismeretek szerzése czéljából kirendeltetnek.

A kísérleti állomások gyakorlati irányú tevékenysége e mellett az inkább elméletleg foglalkozó tanerők munkáját is megtermékenyíti, köztölvén a teoria és gyakorlat közötti érintkezést.

De viszont: az sem lehetne bolnói, hogy egy kísérleti állomások — feltéve, hogy külön helyisége és külön személyzete van s ha önálló működésében esetleg valami szerencsétlen bürokratikus formalitás által nincsen akadályozva — miéért lenne kárára az, ha egy gazdasági tanintézet mellett, vagy annak kötelezőben létesített?

Ha nincsen is szüksége a tanintézetre, kárára az nem lehet.

Tehát a dolog így áll: a kísérleti állomások *legyenek önállóak*, de olyan kapcsolat *egy gazdasági tanintézet*, mint a minót feltételeztem, sem a gazdasági tanintézetnek, sem az állomásoknak nem lehet kárára, sőt az előbbinek értékét okvetlenül nagymértékben növeli.

Most még csak az a kérdés, hogy megengedhető vagy cserzészerű-e egy intézeti tanterv egyzersmind kísérleti állomás vezetője is legyen?

Ugyánazt ebben ágazódnak el nálunk leginkább a vélemények s tényleg elmond a kérdésnél nyílik legtöbbször az egyéni nézetek egymásra patlanásának.

Az egyik azt hiszi, hogy a két működés összerfethetlen, mert az illető szakember sem a tanításnak sem a kísérletezésnek nem szentelheti magát egyidejűleg.

A másik nézete szerint éppen ezen kellős

tevékenységben mutatkozik a kapcsolat előnye, mert a tanár ki egyzersmind a gyakorlatot szolgáló kísérleti állomás vezetője, sőt a kísérleti szem elől tudományának vezetője is, a gyakorlati élethez, a mi tanítási módjára és tárgyainak miképpen való megválasztására csakis előnyös hatással lehet.

Könnyen be lehet látni, hogy bizonyos fokig *mindkét félnek igaza van* s hogy az, hogy adott esetben melyik azt fogjuk választani, a mi a legelőnyös vagy a mellékes, az a külső körülményektől fog függni, különösen attól, hogy *van-e elegendő szakértő, mely a kísérleti állomások önálló vezetésével megbítható, vagy nincs?* Ha a rendelkezésre álló erőkből kitalétek vagy a tanerők, mint a kísérleti állomások, az ügyköröket már csak azért is meg fogjuk osztani, hogy a tehetőségesebb mód adjunk az érvényesítésre; ha pedig szakértők — érte természetesen olyakat kinek tudományos múltja teljes biztositókat nyújt arra nézve, hogy helyüket be fogják tölteni — elegendő számban nincsenek, akkor a két működést kört egyesíteni fogjuk, azaz a tanárra fogjuk bízni a kísérleti állomás vezetését is, külső körülmények mindenig azt, hogy a kísérleti állomások külön helyisége van és külön olyan személyzete, mely a vezető eszméit annak utatlatásai szerint képes szabatosan keresztváltítani.

Még egy másik kérdés körül is vannak eltérő nézetek: a kéri, hogy a különböző szakértők működő állomások miként hozassanak egymással kapcsolatot?

Ezen kérdés legényesebb részét a földmívelésügyi miniszter egyik legújabb alkotta, a központi kísérleti-egy bizottság véleménye szerint szerencsésen megoldotta, s így tulajdonképpen csak kisebb részletek azok, melyek az érdekes megbeszélés tárgya.

Ilyen részlet p. o. az, vajjon cserzészerű-e egy sokszor hangzottat minden szakmát magában foglaló kísérleti állomás, tehát egy ugy-szóvalán egyetemes kísérleti intézet felállítása?

Akik emellett harcolnak, főörvül felszokoztak az, hogy ezáltal a különböző szakos öszenmüködtetésnek nagyobb biztosítást nyerjenek. Eltekintve attól, hogy ezen czél másképp

kényszeríti önököt, hogy írásra tınıtát és tollat használjanak, örzkedjenek legalább is a leszáró, az iatospapírnak használatától, mert az régen kiment a divatból s különben is felettelen kellemes a kézirati olvasásra nézve az, hogy ott is hirtelreldött betűket kell kibárányozni. Minél nagyobb betűket vetnek önk a papírra, annál nagyobb örömet okoznak a szerkesztő szemének és a nagytö-lveg készítőknak. Ha „pocót” csinálnak, amit cserzési minél nagyobb számban csinálni, csak méltóztassanak nyugodtan a nyelvtiket működésbe helyezni a szerkesztő szemébe, mert a szótok elhelyezése ritmii fog önöknek azt nagyobb területre és egyenesen elterítnők. Egy jóvalós szerkesztőnek és intelligensebb szedőnek szemmel se hízleghetnek jobban, mint avval, hogy íly módon hisz egynehány szót olvashatánna tévén, megszerzik nekik azt a gyönyörűséget, hogy ott is hirtelreldött betűket kell kibárányozni. Mi tanui vagyunk nem egyszer annak, hogy félórát eltöltenek a szedők az íly módon kelezett szavak kibetűzésén s e közben sokkal ékeeseben szitkozódók, mint a leg-szeleidebb matrózok, ami annak a biztos és örvendetes jele, hogy *ők tanulban* vannak.

Tízfeltehetőleg hányzóztok, hogy önök hányzórték nem méltóztassanak használni, vagy legalább is sziveskedjenek oda tenni a pontot, vesszőt, felkiáltó jelet, *ahova nem való*, mert nekünk nagy gyönyörűséget okoz annak kitálálása, hogy mi is akartak önök tulajdonképpen mondani. Eppily fölösleges kezdő nagy betűk, mint a nagy V. Mert a nagy V. az nem arra, hogy a nyelvtan szabályait tudja és önként azok követése s alkalmazása alól fölmenni. Már olvasóink érdekében is kérünk

pen is elérhető, hiszen éppen a központi kísérleti-egy bizottság van hivatra ezt az öszenmüködtetés köztölvén — az említett eszme terjedését talán megfoghatunk arról, hogy egy ilyen egyetemes kísérleti intézetnek, hogy egy neveztem, okvetlenül olyan bürokratikus szervezetet kell adni, mely ha számolunk az emberi természettel és a szaktudósok jóguosult önállóságis törekvésével, előrelátólag nem a kívánt eredményhez, hanem ennek éppen ellenkezőjéhez fog vezetni.

Gondoljuk meg továbbá azt, hogy a kísérleti állomások ott fejthetnek ki leginkább a gyakorlatra nézve hasznos működést, ahol a gazdaságosság érdeklődésével leginkább találkozunk.

Tekintettel állomások felállítását ott, ahol nagyobb teljesítéssel és közvetlenül adott körülmények között, ahol a kísérleti állomás, ahol a műföldökre hába kerestnek egy szőlőskert, vagy erdőszellet állomások felállítását a Rákoston, talán még sem volna nevezhető szerencsés gondolatnak.

Már pedig egy ilyen központi kísérleti intézetnek, ha nevének csakugyan meg akarna felelni, mind a helyi viszonyok, mind a helyi bajok, melyek az országban olyan helyet találai, a hol minden mezőgazdasági kísérleti állomásnak meg volna a fenti értelemben vett létjogosultsága!

A kísérleti állomások fontos kulturális szerepet játszanak az egyes vidékeken, szemléltető példaként és közvetlenül adott körülmények között. Az országot így cserzésre elhelyezett, az egyes vidékek különböző gazdasági igényeit kielégítő kulturális központokká megasztani, véleményem szerint nagy hába volna.

De véleményem szerint az is lehetetlen, legalább gyakorlatilag teljesen kizárható mindenütt, úgy szóvalán kísérleti állomási egyetemeket felállítani, értem azt, hogy valamely kísérleti állomás mindenféle szakma képviselője legyen. Hiszen bizonyos az, hogy p. o. egy phytopathologiai állomáson felmúlirhat az az eset, hogy a betegséget nem egy növényi természetű parazita okozza, hanem talán egy orvosi, de azelőtt kiíránai, hogy ilyen eset miatt a phytopathologiai állomást okvetlenül

kell önöknek mindezekre, mivel csak úgy lehetőségek, hogy p. o. a következő igazán épületes és szerfelett mulatót dolgok napvilágot láthassanak, olvasóink nagy gyönyörűségére.

„És belépett a váru-váró völgye *szive*, orvostig telte volt önknek *örült* meg egy? hosszú-hosszu törvölut tınıt a *örülme* meg.”

„Ös Buda gyermeke fel szaporán zongorára.”

„Hová, hová 1 frt.”

„Ide temessetek zongorára két hegedűvel.”

„Sikos a hó 50 krajczárért.”

„Halkan esd a csendes fűben 25 krajczárért.”

„Üj fel kocsi gondoknál ára 50 kr.”

„Ezt a kerék örök járom én négykézre.”

„Mey a gözös négy kézre furola kíséretel.”

Bátrak vagunk egyébiránt gyíjtelmezten arra is, hogy olvasható által eszlajítottok tökéletesen fölösleges, sőt megbélyegző, mert az *alacsony szerdarmasza* enged következtetni s abba a gyanuba kever, arra a feltételezésre jögsit, hogy önk valamely jobb nyilvános *iskolában nyerték kiképesíték.* A rossz, az olvashatatlanság, az elcsúsztatás, az elcsúsztatás ezáltal lesz általános híresség. Legjobb hát ha behunyt szemmel vetik önk papíra a betűt, mert így valószínűbb, hogy még inkább sikerül önöknek az olvashatatlanság csimrosszjótól előlérni.

A tulajdonnevek irásában nem szükséges skrupulusok lenniök, hiszen a központi bizottság, hogy *minden eszde* ismeri a világ minden emberének családi és keresztnevét s nekünk szerkesztőnknek, korrektorunknak tökéle-

TÁRCSZA

A kézirat.

(Magyaros vegyes angol kifakadás.)

Hogy mi a kézirat azokra nézve, a kik hivatra vannak nek az egy napi-, hanem csak egy helyispost is szerkesztési, megkorrigálni az egész világ első bocsánati azt legjobban az a szerkesztő tudná megmondani, a ki öly szót kében van a kéziratoknak, hogy majdnem avval kénytelen nekírontani boldognak, boldogtalanunk: „kézirat, vagy az életedet!” Nincs az a kalamariáns meguzostó s aztán papíron végig kuszott légy akám-bakom cím, a mely-nyelvjáró jó ne volna, ha különben a kalamarián túrhét. De bezzeg egészen más a kézirat az olyan szerkesztő előtt, a ki két marokká dúsul annak garmadádjában! Hogy az ilyen szerkesztő mire velemehetik, arról *ékes* tanúságot nyújt az az „akasztófa humorral” megírt tanács-sorozat, a mely évek előtt sok lapot megírt már; de a melynek — a kézirat-találók szerint „kötönyöl” gárdája ezidre se ismeretes.

Az angol foglajmú angol szerkesztő ugyanígy imígyen „üdvöröl” munkatársainak:

Mindaddig, amíg írása egyebet is tartalmazhatnak önök, mint tınıtát és tollat, tartózkodjanak az utóbbiakat igénybe venni, mert különben kézírátok esetleg könnyen olvasható és megérthető volna s ez esetben a szerkesztő, szedő és korrektor figyelmet *halkképpen* le nem bírtcselne. Ha azonban a *vetellen esel* arra

nak nem annyira a tiszta fajta fentartása, mint inkább egy a paraszok között is általánosan elterjedt tájfajta létesítése volt célja. Ezen cél elérésére ismét a földmivelésügyi kormány nyújtott segítséget, amidőn 1898. évtől évenként nagyobb számban adott, részben importált, részben itthon tenyésztett tiszta pingzai fajta tenyészbikákat, melyek

gazda 2—3 hetes borjáért 6—7 frtot kapott, ma nem tartozik a ritkaságok közé, hogy a szopos borjuk 14—18 frttal fizettetnek meg.

Egyáltalában elmondhatjuk, hogy a mióta a vármegye közönsége következetesen halad azon egyirányban, melyet szabályrendeletében kitűzött, a vármegye szarvasállományára már is nagy változáson ment át s bárki is csak egy-

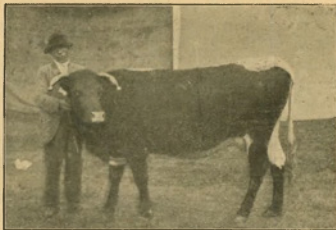
nét mutatja, mely a maga csoportjában szintén I. állandjává volt kitüntetve.

Megemlítendők az Alapi *Salamon* Géza palocsai uradalomból kiállított pingzai fajta állatok, melyek közül egy 1³/₄ éves üsző az aranyéremmel lett kitüntetve.

Ezen tenyészettek az alapja az 1893. évben importált tehén és 1 db bikával lőn

138. ábra. Ruzsa, 2 éves telivér pingzai üsző.
(Tulajdonos *Priszter* János Sóvár.)

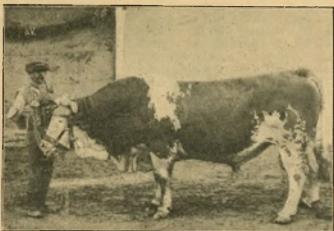
139. ábra. Julcsa, 8 éves telivér pingzai tehén.
(Tulajdonos *Klauseer* Kálmán Eperjes.)

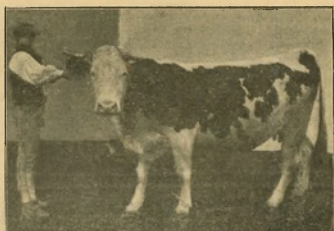
140. ábra. 8 éves telivér pingzai tehén.
(Tulajdonos *Hodossy* Imre Kis-Sáros.)

141. ábra. Paula, 6 éves telivér pingzai tehén.
(Tulajdonos *Piller* Kálmán Piller-Pekén.)

142. ábra. Emil, 5¹/₂ éves telivér számmetthű bika.
(Tulajdonos *Adler* Sannu Kapi.)

143. ábra. Dóra, 8 éves kuhlendi tehén.
(Tulajdonos gróf *Wengersch* Hugó Alsó-Szécs.)

kizárólag a községek között osztatván ki, a tájfajta keletkezését nagybán elősegítették. Ezen már 3 éven át következetesen folytatott eljárásnak eredménye a szóban levő kiállításon bemutatott anyag. Ennek köszönhető, hogy a kisgazda ma oly oly anyag felett rendelkezik, amely a szarvasmarhaállományának értékét legalább is 50%-al emelte.

A minek igazolására csak annyit említek, hogy a míg eddig az eperjesi piacon a kis-

szer jelenjék meg az eperjesi állatvásáron, tapasztalni fogja, hogy mily becses anyag felett rendelkezik a sárosi gazda általában.

Az 138. számú ábra *Priszter* Géza óvári kisgazdának 2 éves telivér pingzai hasas üszője, amely az első pénzdíjat nyerte a mellyért a tulajdonosnak 150 frt ígérték, ki azonban 180 frton alól szóba sem áll a vevővel.

A 139. számú ábra *Klauseer* Kálmán eperjesi kisgazdának 6 éves telivér pingzai tehe-

megetve. Azon idő óta részben beszerző által, részben saját nevelési egyedekkel szaporított a tehénállomány. A cél: tenyészállatok nevelése, másodsorban sajtgártás, utóbbi mellett sertésenyésztés is üzeik. A folyó évben 14 db fiatal bika adott el 130 frt állagos árban.

A 140. számú ábra *Hodossy* Imre kis-sárosi földbirtokos tehénésztéséhez tartozó és ezüstéremmel kitüntetett telivér pingzai tehén

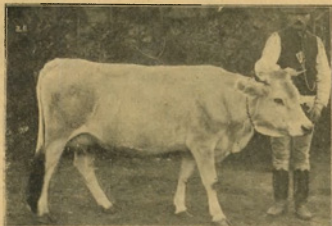
Ezen gazdaságban a tenyészállatok nevelése egyik czél.

Szép kollekcziót mutatott be *Piller Kálmán*, piller-pekléni földbirtokos és gazd. egyes. elnök tenyésztései is, egy tehén és egy üszó a bronzéremmel lett kitüntetve. A *Páster* nevű 6 éves telivér pinzgau tenéhi a 141. ábra mutatja.

A 144. számú ábra br. *Ghüllányi Imre* fricsi birtokos telivér inthali 3 éves tenéhi ábrázolja. Itt is az utolsó időben tértek át a borzderes marha tenyésztésére és a czéla inthali bika használták, a tenéhszet azonban kísérésben telivér inthali tenének s nagyobb részben vegyes származású egyedekből áll. E tehén ezüstéremmel lett kitüntetve.

Mindekt ábrán látható ló a vármegyei tapolyi járásából származik, a hol a lótenyésztés már nagyobb lendületet nyert, a hol a kisgazda is megtudja már becsülni a jó anyagot.

A 147. számú ábra ifj. *Mekörösi Kálmán* kassácsi birtokos tenyésztései váló angol véru csikós kanca, az aranyéremmel kitüntetve. A juhászatot illetőleg a vármegyében

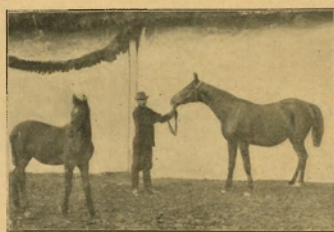
144. ábra. Zseni, 5 éves telivér inthali tehén. (Tulajdonos báró Ghüllányi Imre Frics.)

145. ábra. Tessa, 8 éves világos pej félvér angol kanca. (Tulajdonos ifj. Kichwyer Vilmos Enczykze.)

146. ábra. 5 éves almásszürke kanca. Apja: Pfafó lipizai. (Tulajdonos Havir András telkesgazda Orsócz.)

147. ábra. Keztes, 7 éves sötét pej félvér angol kanca csikóval. Apja: Dombóvár telivér. (Tulajdonos ifj. Kichwyer Kálmán Kis-Sáros.)

A 142. számú ábra *Adler Samu* nagybérli tulajdonában levő 5 $\frac{1}{2}$ éves telivér szimmenthali bikát ábrázol. Tulajdonosnak berni-szimmenthali keresztelésű tehenei vannak. Ezen bika után igen erős oszonoztatu, nagy testű, súlyos utótok származtak, 2 éves bika borjuk hízott állapotban 240 ft átlagos árban adtak el Németországba.

Igen szép csoportozatot mutatott be gróf *Wengerszky Hugó*, a sebesi birtokos 18 darabból álló állatjával, melyek között egy ezüst éremmel kitüntetett telivér szimmenthali bika és egy arany éremmel kitüntetett és a mellékelt 143. sz. ábrán látható „*Dóra*” nevű kuhlandi fajta tehén tünt fel, ezeken kívül még 1 darab 1 $\frac{1}{2}$ éves szimmenthali-kuhlandi keresztelésű üszője részesített bronz éremben. Gróf *Sármay Györgynek* Szil. Péterem levő tiszta kuhlandi tenéhszete is említésre méltó, szép testű és sikerült növekedék üszőborjakat mutatott be.

A borzderesek tenyésztésével Sárosmegyében csak négy gazdaság foglalkozik; névzetesen *Sármay M. Béla* sziny-ujfalusi birtokos, aki a ragadós, üdülőb irás után kisajátított állatai helyett Mármaros vármegyében vásárolt riska és borzderes keresztelésű állatokat, melyeket az első évben schwitzi, a következő évben inthali tenyészbikkákkal javít.

148. ábra. 2 éves erdélyi racka kos. (Tulajdonos báró Ghüllányi Imre Frics.)

A lótenyésztés terén is tekintetbe véve az elmúlt évtized s az az előtti időbeli minőségét, határozott javulás konstatalható, habár nem is oly feltűnő a haladás, mint a szarvasmarhatenyésztés terén.

Ha a 145. és 146. ábrákat tekintjük, melyek kisgazdák lovait ábrázolják, fogalmat alkothatunk magunknak a kiállított anyag minőségéről.

még ma sines határozott irány, ezt mutatta a kiállítás is, ahol — eltekintve a kassai gazd. tanintézet által bemutatott frieslandi juhoktól, — látható volt rambouillet, merinó s ezek keresztelészt csoportjai.

Ujabbban a rackák javítása erdélyi kosokkal kezd lábra kaptak s a 148. ábrán báró *Ghüllányi Imrénének* egy ily kiállított kosát mutatjuk be.

A mi végül a sertéseket illeti, azok között is igen szép egyedek voltak láthatók, de határozott irányt e téren sem tapasztalható, mert a tiszta kis-jenői mangalica mellett ott láttuk a berkshireit, láttunk berkshirei-mangalica kereszteléseket, yorkshirei és az itteni fajta u. n. lengyel sertés kereszteléseit is. Megemlítenéd egy 8 hónapos kan és 2 darab 7 hónapos kosából álló tőrzs, amely alapi *Salomon* Géza gazdaságában vásároltatott folyó év tavaszán és amely Szászország „Meisen” vidékéről származik és „meiseni” fajta elnevezés alatt szerepel.

Meg kell említenünk végül, hogy a kiállított közül a nagyobb birtokokosok pusztán érmék és oklevelekkel voltak kitüntetve, míg a kisgazdák kivétel nélkül pénzdiájikkban részesültek.

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

ROVATVEZETŐ: SZÁHLÉDER GYULA.

Nedves falak kiszáritása.

F. S. ur a következő kérdést intézte a „Közteljes” szerkesztőséghez:

Lakásom emelkedett homokpart-n ra, körülbelül 1 méter vastagságú tiszta téglafalából, még a múlt században épült; utolsó időben a lakásnak falai nedvesnek lettek. Kérdem, mely eljárással tehető e lakás falai legbiztosabban szárazra? Megjegyzem, hogy halászt pince nincsem.

Nedves falak szárazra tételeére az utóbbi időben annyi különböző eljárást ajánlanak, oly sok — bizonytalan biztossággal, hirdették — anyagot hoznak forgalomba, hogy nem szakembernek tényleg nehezebb eshetik a választás. Mivel pedig meggyőződésem, hogy czifra nevek alatt sok hasznavehetetlen anyagot is fizetnek meg jó pénzzel, idősejünek találok — a felvetett kérdéssel kapcsolatosan a tárgyalt kimerítőben foglalkoztam a kiszáritás egyes, czélravezetőbb módzatait megismerteti.

Nedves falak kiszáritásának két módját ismerjük: Az első mód szerint a nedves foltokat egy vízhatlan réteggel vonjuk be s így akadályozzuk meg, hogy az újra átrákok vattát nedvesítője szivárogjon magából. Ez a szárazra tétel legegyszerűbb, leggyorsabb s legtöbb esetben a legolcsóbb módja is. Igaz ugyan, hogy tulajdonképpen *kiszáritásról* szó sem lehet, mert a fal továbbra is nedves marad, sőt mivel egyik oldalát a külső levegőtől teljesen elzárjuk, idővel még nedvesebb is lehet. Az elszigetelt falaknál a levegő közbe nem száraznak fog látszani s mindaddig, míg a felkent vízhatlan anyag tönkre nem megy, a vakolat *tényleg száraz is marad.*

A második eljárás költségesebb, de tökéletesebb is, amennyiben itten már nemcsak a vakolat, hanem magát a falat is igyekszünk kiszáritani.

A felrakandó új vakolat a faltestől, t. i. egy ötszögletes légesatornával választjuk el, egyrészt hogy a téglákban, kövekben lévő nedvesség az új vakolatba ne szivárogasson, másrészt hogy maga a fal is a folytonos légáramlás behatása alatt lassankint kiszáradjon. Itten légesatornákkal való kiszáritás legegyszerűbb módját gazdasági értelemlenélén a következőképpen alkalmazom. Leveletom a régi vakolat legalsóbb 1 méterrel magasabban, mint amennyire a nedves foltok mutatkoznak, s hagyom vagy 2—3 héttig a nyers falat kissé megszáradni. Ezután porland cementből vízszintes irányban több 8 cm. széles s 2 cm. vastag vakolatot rakok fel.

E sávokat a kézél levő *csereptéglák* nagysága szerint 35—40 cm. távolságra osztom be, de nem hagyom az egész fal hosszában végig futni, minden méter hossziságban megszakítom.

Ha most ezekre a sávokra tetszeréptéglákat erősíték (szegyekel és cementhabarccsal), akkor köztük s a faltest között egy 2 cm. vastag légestornát nyerek, mely elejét veszi, hogy a cserepekre igen *vakonny* felrakott új vakolat átnevedesedjék. Czéliszorító továbbá egy a padlást fölébe, mint a felső csereptégláskor végebe itt-ott egy 10 cm. hosszú s széles többször átfúrt bádiumlemezekt erősíteni meg, mely lehetőséggé teszi, hogy a cserepek alatt egy állandó légáramlás álljon elő s hogy maga faltest is idővel kiszáradjon.

Egy négyzetméter falfelületnek kiszáritása ezen a módon átig 50—54 órára kell, mely ötszögöli

a régi vakolat levereésére s a téglák-hézagok kikénésítésére s a 2—3 kr. a cementvok elkészítésére s a

csereptéglák megterésítésére . . . 22—25 kr végül a cserepzsindelyekre (12 db) 24—28 kr esik.

Ugyanezen czélra szolgálnak a „Reif”-féle cementlapok is, melynek kimerítő ismeretetését már e lap 1896. évi 38-k-i számában közöltük. E lapok alkalmazása esetén a munka gyorsabb, egyszerűbb s tökéletesebb is lesz, de jóval többre is kerül.

A fal *bezárolására* szolgáló elszigetelőanyagok közül a „Hüttl” s a „Biehn”-féle aszfalt, *Hainmann* kautsukmasszja s a „Xerolith” az ismertebbek. Az alábbiakban alkalmazási módjukat s az ezzel járó költségeket külön-külön ismertetjük.

I. A „Hüttl”-féle elszigetelő alkalmazása.
A kérdéses falon az átnevedezett vakolat teljesen s a szomszédos szárazat legalább 50 cm. távolsáig levérjük s a téglá hézagokból a máltert vaskapókkal 2—3 cm. mélységig kikaparjuk. Lepadót helyiségben tanácsos a fal mellett levő oszloktól s faloktól s azokkal általa levő falat is szabadba tenni, vakolatól, földtől megzisztítani. Így elkészítve nyáron 2—3, télen 7—8 napig is megszáradni hagyjuk. Ha a téglák felülete ez idő leteltével száraznak látszik, akkor a portól s az eselel még rajta maradt vakolatot újra jól megsztítva fehér mészhabarccsal úgy vonjuk át, hogy egy egyonletes s lehetőleg sima felületet nyerjünk. Ha a szitnőkkel a munkát, tanácsos e vakoláshoz fehér mészel helyett portland-cementtel használni, mert ez jóval gyorsabban szárad ki. E réteg teljes megszáradása után következik maga az elszigetelés munkája.

Az elszigetelő anyagát a falra a megkeményedett állapotban szállítják. A használat előtte tehát felolvasszjuk, azaz vagy erős bádógúste dobva mindaddig forraljuk, míg csak egy hig, könnyen felmaázható folyadékot nyervek. Az anyagot ezután egy czirkoló köböt rövid megsztítással oly forró állapotba hozzuk, csak levet, csak levet, csapadékot egyenletesen a falra kenjük. A kenést felül kezdjük s főleg arra ügyelünk, hogy a fal legkisebb része se maradjon beázatlanul. Ha az elszigetelő elég forró s az esetet jó kemény, akkor a munka gyorsan halad s egy négyzetm. falra 12—16 m³ is talpon mara beázhat. A forrakott anyag a falon már 5—10 perc múlva megszárad s annyira megkeményedik, hogy bevakolást is megkezdhetjük.

A felső bevakolást leghevesebben 3 rétegben eszközlünk. Az első rédes homokból vezér szivárogó sűrűre esztidjük s a vakonny s a házhoz felületre vetjük. Ennek csak a czélja, hogy az elszigetelőt nagyjában elfedje. Kiszáradása után a vakolat össze-viszra repedezik, mi azonban nemcsak hogy nem baj, hanem még előnyös is, mert annak jobban tapad majd rá a következő. A második réteg az elszigetelő kaverék s a máltert, a földet után rakjuk rá a harmadikat, melyet aztán kisimítva bemeszelhetünk, kifesthetünk vagy kikaparthatjuk.

A Hüttl-féle kiszáritási eljárás költségei négyzetméterenként 1—1'10 frt között változnak, mely ötszögben maga a védőanyag 2 kr, a cserepek 1. Egy m² falra 100 kg. t. i. közel 4 kg. anyag szükséges, melyből 100 kg. t. 20 frttől szállítanak.

II. Biehn-féle elszigetelő aszfalt szilárd állapotban.

Az elszigetelést ezzel az alábbal ugyanazon a módon történik, mint az előbb leírtá. Maga az anyag olcsóbb ugyan, mert 100 kg.-ja csak 1 frt kerül, de tekintve, hogy több kell belőle (1 négyzetméterhez 8—10 kg.) a munka ára között nem találunk majd lényeges különbséget.

Ugyanezen czél folyékony aszfalt-elszigetelőt látként is hoz forgalomba, mely azonban csak a téglák faltestét beázatosítja s a szitnőket. Magát az anyagot három egymástól fedő rétegben, *hideg állapotban* mázóljuk a falra.

III. Hainmann-féle kautsukanyag.

Az átnevedezett vakolat ropogdesz itten is a két venntük s portól stb. megzisztítva romlan cement-habarccsal be kell vakolnunk. A máltér leveles aránya 1 : 2 legyen, azaz két rész édes földmentes homokhoz egy rész cementet keverünk. A beázolást forróra két egymást fedő rétegben úgy történik, hogy vastagságuk legalább 2 mm. legyen. E munka igen gyors kezelt kíván, mert az anyag pár pillanat alatt megszárad és megkeményedik. Hozzáért ügyes ember hiájában ez a körülmény felette megnehezíti a különben czéliszorító összetétele ugyan alkalmazásázt. A mázolás után a felületet rögtön bevakolható. A vakolás egy rétegben, vékon an történik s csak azon esetben, ha az izolált fal közvetlen közelében egy kályha állna, vagy ha a falat olajfektékkel befesteni akarunk, tanácsos két, — ötszegen legalsóbb 2 1/2—3 cm. vastag — vakolatréteget rakni fel, mert különben megnehezíti, hogy a hideg, illetve az olajfekték az elszigetelő kautsukanyag meg illetve felolvasszja s a falon sárga foltok tünnek elő.

Egy m² falbontáshoz kb. 2 1/2—3 kg. szükséges, a minék ára 75—80 kr. között változik. Munkával együtt az elszigetelést tehát itten 95—100 krba fog kerülni.

IV. Xerolith. Ezt az anyagot úgy amint a forgalomba kerül, tehát *hideg állapotban* mázóljuk a falra. Magától értődik, hogy a vakolat levereésnél, megsztításánál ugyanazt az eljárást kell követnünk, mint az előzőknél láttuk. A mázolás 3 rétegben eszközlőnk. Műtán a védőréteg rendkívül gyűlköny s egy kis szára is látni, jobbanjt a munka helyén mindenéve anyagot jó távol kell tartanunk. Tanácsos továbbá a beázolást nyitott ablakok mellett végezni s az ablakokat a megszáradásig is nyitva hagyni. Direkt rá eső nap sugaraktól a beázolt felület azonban meg a védőréteget a vakolatot két vékony réteggel állítjuk elő.

Műtán az anyag 100 kg.-ját 33 forintért szállítják s egy m² felülethez 2 1/2 kg. szükséges, az elszigetelés költsége itten is 95—100 kr. körül változhatnak. S.

IRODALOM.

Hiteliszöveketeki könyvvel, községi hiteliszöveketeketi és önszolgált egyletek száma. Irta: *Onody* Zsigmond. Budapest, 1898. Ára 1 frt 50 kr.

Akinek alkalmja nyílt a községi hiteliszöveketeketi ügyekhez betekinteni, bizonyára nem ritkán tapasztalhatta, hogy nem annyira a hitel nyújtása, mint inkább az adott és felvett különböző természetű kölcsönök nyilvánítása és rendszeres elkönnyelése okoz nagyobb nehézséget, mint a kölcsönképpé csak észszerint nem a tulajdonlittel megbízott község nagyságában vagy pontatlanságában rejlik, hanem öbönnyre abban, hogy nem ért a rendszeres könyvvitelhez s nincs a ki e tekintetben utalgazhatná, mert az eddig e czélra kiadott utasítások többnyire is nem elégtek.

Kütnő szolgálatot tét önalfogva a czimben foglalt munka szerzője, akit, mint a hazai szöveketeketi központi hitelintézetének könyvelőjét, az élvallást feladat megoldására legilletéesebbnek kell elismernünk, amidőn oly szánvileti munka megírására vállalkozott, amely hivatal lenne a hiteliszöveketeketi ügyveléinek a rendszeres könyvvelintés részleteirnt megközelítő utalgaztatást nyújtani. Bárán állíthatjuk, hogy az érdemes szerző ezt a czélját tökéletesen elérte, mert egészen gyakorlati alapon bevezet egy rendszeres elkönnyelési titkárba, mint a zárlati munkálataiba.

Nagy előnye e munkának, hogy nemcsak a szokásos szánvileti mintákat, esetleg néhány

példával megvilágítva és a szemelőt tartandó szöveket tartalmazza, hanem a felvett felveté- ny mintákban egy egész üzleti évről vonat- kozó üzleti események rendszeres kapcsolatban vannak keresztülvé. Minthogy pedig a felvett üzletért 3 hónapig foglal magában, melyek közül kettő a kezdő évre, a 3-ik hónap pedig a következő évre vonatkozik, kitűnően sikerült a szerzőnek nemcsak a hitelviszketőzettel szem- ható tételék helyes előnyelvésére írt részletes utbizagiatást nyújtani, hanem a könyvek lezá- rásánál, a letár és a mérleg készítésénél, va- lamint a következő év megnyitásánál és a nyemény előnyelvésénél kövendő eljárást is úgy világosan és könnyen érthetően bemu- títani, hogy ezen az alapon minden értelme- sebb ember egy kis türekvással és odaadással bátran eldobja.

A szöveg fordító, nagy gondnal és szak- értelemmel egybeállított és diszesen kiállított munka tehát régóta érezt hiányt pótló s kíváló szolgálatot van hivatva tenni, különö- sen most, amikor a hitelviszketőzettel szem- ily törvényű bírást remélhető, hogy annak alapján számos új szöveket fog keltekezni.

Mindezeknek az íment ísmertetelt munkát csak a legmolegében ajánlhatjuk, annál is inkább, mivel az abban tárgyalt számviteli nyomatványok a „Patria” irodalmi vállalatnál díszesen kiállítva és jutányos áron kaphatók.

Hensck Árpád.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Németország. A németek vágyomarha- hányja. A német gazdák addig járultak kor- mányuk elé az idegen válogarha bevitelét akadályozandó kérelmekkel, míg végre az intéző körök az örökös panaszokat eleget te- ték s annyira megehezítették az idegen állatok bevitelét Németországba, hogy valóságos állatbeviteli tiltást kellett kiadni. A német gazdák azzal az ürügygyel álltak elő, hogy az idegen marha mindenféle járványokat hoz be hozzájuk. A hatóságok erre a járvány- konvencziókat úgy behatóan tanulmányozták, míg végre arra a meggyőződésre juttek, mi- szertint kötelességük meg a fölünk érkező áll- atszállomány előtt is határát zárni. A szerző- dőszésszéllel azonos önkényes eljárás már régóta felkelte az intéző köröknek figyelmét, mert belátják, miszerint gazdák az eljárás folytán erősen károsítottak.

De a német fogyasztók is érzik ennek hátrányát, mert a hús arra úgy erősen fel- szökent, hogy a munkásség körében valóság- ságos búsingó állott be, ezt belátván a német kormány, szíves behatóban kezdi tárgyat tanulmányoztatni. Miatán előszörban a mi monar- chiának veszt részt a német birodalom népessé- gének huseállításában, közéről érdekel be- nünk, vajjon a német gazda s fogyasztó kö- zület élére állított kérdés, miképp fogja meg- oldani nérsni, miután most a *Dunderoch* elé került az ügy.

A német gazdák özelt tévesztették a határozatlanságot, mert ők maguk nem lévén ké- pesek oly sok húst produkálni, mennyi a lakosságunk szükséges abszolte határzárlat- ton nem kívánhatunk meg.

Igaz, hogy az állattenyésztés az utóbbi évtizedben gyarapodott, de ennek dacára a népesség szaporodata folytán fennálló szükség- letnek mégsem képes megfelelni. Ez természet- sen onnan is megmagyarázható, hogy az ipar fejlődése a mezőgazdaság rovására olykép lört- tét, hogy a földmívelő még inkább az ipari központok felé húzódva, otthagya gazdaságát. Így több kellett az élelmiszerkéből produkálni, mert hisz a föld népe azelőtt maga is ellátta magát szükséges élelmével. A termelői- ből tehát fogyasztói lett, melyet a mostani gazdák hussal ki nem elégíthetnek, mert állat- tenyésztésük végre is mezőgazdasági tüzékek

kerete szerint kénytelenek beosztani. A *Flotten* nemzetközi előállítását oda fog lyukadni, hogy a hús javát fogyasztók igényét is kénytelen lesz a kormány meghaltatni s akara nem akara, vámsorompót kell felhuzni — a német gazdák bosszúságára — de a német fogyasztók s a mi gazdánk teljes me- legelőzésére.

Dr. *Ruhland*, Freiburgban a „D. T. T.” hasab- ján hosszabb értekezésbe becsokította a gabona- ar alakulását illetőleg s arra a meg- győződésre jut, hogy a gazdák csak tartasan- össze jó szorosan a börze manőverei ellen, s igrakezőnek ők a gabona- ar meghatározásában irányadók lenni, — ezidőszert tuler- méről szó sinesen!

Az 1891/94-ik évek világtermés állaga tényleg 850 millió hektoliter volt, holott az 1895/98-ik évek állaga — konstans dolog — csak 818 millió hektoliter. Már most, ha oly árcsökkenés mutatkozék, minő az 1894-ik év- től, az természetesen onto előidézetnek nem lenne tekinthető.

ilyformán itélék meg a helyzetet Ameriká- ban is, s az ottani gazdáknek nem is jut eszébe ezidőszert magtárakat üríteni. A bécsi s pesti spekulások azonban a Duna vidékén jelentékeny mennyiségű gabonát tud- tak piacra hozni s így történt, hogy az árakat sikerült is nekik lejjebb szállítani. Holott az amerikai molnárök, kiknek gabonára okvetlen szükségük van, az árfoylamon felül fizetik a gabonát — mert a termelő nem hajlandó még most sem magtárt üríteni.

Ezekből *Ruhland* azt a következtetés- vonja rák, hogy nagy szükség van a mostani gazdák él- ellátását illetőleg megtervés egy más s sienesek hasznot huzni abból, mit a hitel szervezte, mert a Németországban épít- tet gabonakösztraktárok nyujtak.

Valóban nem ártana nálunk is, ha a jó tanács meghallgatására lenne. Ismeretes tény, hogy a gabona- ar a börze manő- raijalapján nálunk s külföldön könnyen íélet vonható a közel jövő gabonaárakulá- sát illetőleg. A földmívelő az, írja *Ruhland* — a ki legilletékesebb szavát labba adna, ha a termékek árahullása jön szóba, — illő, hogy végre valahára éljen természetes jogával. Bár- csak igaz is lenne az említett német köz- gazdák?

Franciaország. A kölcsönös állatbizto- sítási tárgyalások. A francia gazdákörök s egy- sületlek nap-nap után tudósítanak kölcsönös állatbiztosítási szöveketek alapításáról, me- lyeknek minduntalan előlre alapszabályai köik le fejtéséről. Mostan, tovatmántani lagya sora- járja a tagok állatölt s megbizósítási azok állattészimát. Ez a megbizósítás mindaddig érvényben marad, míg a tagtárs a bérletben marad, vagy ha oly alakban nem változik viszonyai, hogy állattészimát szaporítja. A helyép új tagok istállószemléje is mindig a tagok általános bérletéről. Amint valóság- ságos szöveketek igaznak megbizósíték állítja, köte- lesség legközelebbi három tagtársösszedőj által értesíteni, kik a beteg állatot a napi árfoylam szerint becsülik meg s az állat csakugyan élhik, abban az esetben igazolják azt. A *Földön népen a társaság a kért szene- dőnek az árát 70%-ig téríti meg*, levoztán a hulladék értékét, melyet a gazda értéke- zett. A 3 hónapos állatok nem biztosíthatók, ezek elhullása esetén tehát kárpótás nem is jár.

Hogy a társaság a 70%-ot miképp képes megteríteni, az úgy érthető, hogy a tagoknak minden felvételén, állatértéküknek megfe-

lelő tagsági díjakat kell befizetniök. A bizto- sítottak tagságja azonban 10 franknál nem lehet magasabb 1000 frank után, vagy 1500- ban megállapítva. Már most, ha a betöltő jár- vány esetén a társulat defizitiben lenne, abban az esetben a *Kerületi Központi Kölcsönös áll- latbiztosítási* társulat ívet, mely az összes me- gyek főkökkel szolidaritásban áll. Az ezért a központnak járó évenkénti társulat 1000 frank 10%-át képezi a bejelentés értéknek. Ennek beszámításával kell fizetnie a biztosított tag- tarsának 1000 franknyi biztosítás után, az ösz- sesen díjtelek hozzáadásával 12 frankot éven- ként. Ennek ellenében kapja elhullott állatján- k 70%-át a felvétel végéig kifizetve. A meg- yében összesen 30 biztosító társulat ívragzik, melyek mindéglye kapcsolatos a központtal. Tekintve, hogy az elvett kártalanítás áldása a gazdáknek — igazán kívánatos lenne, ha a kölcsönösség elvére alapított mentől több bizto- sítótól intézménynek lenne!

A *Warrant illeték leszállítása*. Megem- lékeztünk arról, miszerint a kölcsönös szorít- franczia gazdák köröknek a központnál ív- ramerült hívatások díjtelekkel találtak egy magának, hogy a hitellel e neméink igénybe- vételéről kezdtek tárgyalókni.

A bajon szerződök, 29-ik október óta mi- niszteri dekrétum szabályozta a hivatalos alkalmazott által szedendő illeték magasságát. Ezután a 100 frank kölcsön után csak 010 cm. helyjegyző illeték fog szedetni (edőig 50 cm. volt). A *Warrant* megújítása meg 25 cm.-ra lett redukálva. A gazdák a mostani illetékekkel teljesen megvannak elégedve s min- denütt az „olsók” hitel kérdését meg is elő- lították.

Anglia. A *mezőgazdaság hanyatlásának* igazán oka az angol szarvasok most a kés- zerekető biztosítási állapítják meg, melyet a mezőgazdaság bukásának igazni oka a szarvaskezelem, mely mellett egyesek meggyőződök, de áldozatul esett annak a hajdan virágzó mezőgazdaság. Az 1885—61-ik illi- tias években szükségük 75 millió hekto- liter gabonára az országban csak *egyharma- dalt produktálva* az többi 2/3-ot, a külföldől kellett behozni, míg az angol farkerek az ís- süsséggel küzdöttek. Végre elérkezett az idő, midőn Nagy-Británia szükségleteinek meg csak az egyharmaadt sem tudta már többé elő- állítani.

Igy esett meg, hogy az 1894—95-ik cambridge idején Amerikából Ausztráliából, Oroszországból s Indiából összesen 78 1/2 millió hektoliter gabonát importáltak oda. Termé- szetes, hogy Amerika az importnak majnem 1/2-ét szállította.

A „*Royal Warrant Commission*” jelentése szerint ma csak 60%-át állítják elő az angol gazdák annak a termésnek, melyet azelőtt 20 évvel min közeppen erodítottak termé- melni. Ennek lett következménye, hogy a nap- számbérek rohamosan esőkénének s a gazda- sággal foglalkozó nép város helyre menekült, jobb keresete szerit tenőnk. Két évtized alatt az angol mezőgazdaság nem kevesebb, mint 242,053 munká- sítólól ís szegényebb, holott a királyság népessé- ge 7 millió közeppen erodított. De ezidőnk- teredeklen okozta veszedelmek lehetett azt is tulajdonítani, hogy az utolsó 30 év alatt a búzával bevett terület 2,951,936 ackerrel) csökkent, persze a gabonatermés a fokozott állattészimél szerettek volna helyrehozhatni, amivel ísmét akövéstök követtek el, mert a szabadon behozható tüzérek hús- és szarvas- a hazai gazdák legszébb töbrevést tették (önkre, Canada, az Egyesült-Államok meg Argentina s az azok szörös értelemben elárasztotta a angolok piacát. Csak magy Argentina után az 1895. évben 308,004 búzárt szállít el. Ugyanebben az évben az őszhímipart az

előző évinél 1,377,000 métermázsával tesz többet.

Hogy a szabadszerkedelem hova képes vezetni egy ország mezőgazdaságát, az a bemutatott példából elég világosan tárl szemünk elé. Az autonómia alapon nyugvó tarifapolitika a mezőgazdasági érdekek igaz őrzője. Aból egy hajszálnyit engedni nem szabad, mert az csak oly eshetőségre sodorhat — minőnek Anglia mezőgazdasága menhelylenül áldozatul esett.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

396. sz. kérdés. Egy 6 éves lovanak, melyet egy éve hogy hámolk; már a befogás után az első két lába csúdjé kipatant (lárped) s azóta folyton állorvosral kezeltem, de eredménytelen. Boggyólyt ugyan, de minden befogás után a csüd alatti bőrt megvörösödik és megperped a vízfel fordítás szavára, ki rajta a kökér érzékeny nek. Menés kökér sajnálja a lábát. Különben apró fehér jökös-nagyságu felhámoképzésű lerakodás van a csüdn. De nem csüdösöm. S. M.

397. kérdés. Kezelesem alatt álló gazdaságnak mérlegszerűen kimutatott *tiszta jövedelme* után százalékosan van; kérdem, hogy a *tiszta jövedelem* kimutatásánál számításba, illetőleg lovonatba hozták-e a birtok értékeit képviselő összeg; illetőleg ennek kamata és ez általában hányas %-al számított? Nézetem, ugyszintén sok mások nézete szerint ezen a birtok értékeit képviselő összegnek %-ja csak a *tiszta nyereség* kimutatásánál jön lovonatba, mert kétféle dolognak tartjuk a *tiszta jövedelmét* és *tiszta nyereségét*. W. J.

398. kérdés. 117 db 3/4 éves süldőm, melyek ma 155 kg, nyomnak páronként, mikor érik át a 200 kg, súlyt ha *reputa* két cetéffel 400 kg. csöves tengetir, 60 kg. Árpardár a 50 kg. tengetirát cetelek? Összes napi elesség szemben számítra 390kg-ot tesz ki. Birda. F. M.

399. kérdés. A legelő kihalászára vettem 59 fiatal ökröt, melyek azonban nem javultak fel a száraz időjárás miatt is így a megmaradt 50 ökröt bekötöttem 3—4 havi hizálásra. A szárazság miatt a repátermés nem sikerült. Rendelkezésemre áll: jómínőségű széna, árpa és tengeriarpa. Milyen arányban adagolassam említett takarmányeműket, hogy czelomat előnyösen elérjem. Olajpogácsát esetleg beszereznek. Varanno-Csemernye. W. A.

Feleletek.

A makk szélességi kölsége. (Felelet a 395-ik sz. kérdésre.) Egy a makkot miféle állatoknak miképpen lehet adagolni, s mi a táptérféle, arra a „Küzetek” f. g. 68-ik számának 1594-ik lapján van meg a felelet. A telet-térre nézve másutt adtam meg szintén a feleletet, lit még arra a kérdésre akarok válaszolni, hogyan lehet a makkot helyesüzámra öszeszendni.

Legjobb, ha meglehetősen makktermés van, hektoliterenként vagy literenként megszabott áron gyűjtien a makkot s azt az erdőben vagy atól nem messze berendezett gyűjtőhelyekre hordatni s ott beváltani. A gyűjtőhely száraz s nedvesség, eső ellen lehetőleg védett legyen s a makk forgatódn. A makkot teletre mérten szedjük be a gyűjtőköt s mielőtt átvenők, a romlott ferges makkot előbb válogatassuk ki s csak az egészségesért fizessünk.

A gyűjtést 50—60 krajával kezdehetjük meg (5—6 kr literenként, s ha a gyűjtést megfelelő módon a faluban s vidéken kihal-dejűk, csakban aprja-nagyra lehetkezni fog. S éppen mivel asszony, gyermek, öreg is elvégezheti ezt a munkát, különösen ha közösen tartanak barmfőfelé fogatot, mely a felsezded makkot a gyűjtőhelyre hordja, csakahar akad elég olecsón munkás. Ha látjuk, hogy már gyebrében találai makkot, vagy nem elégedni mennyiségben szedhető, lassankint felmunkol-jú szedési díjat is s emelhetjük azt 1 frtig is, sőt 1 frt 50 krral sem lesz túlzelve, ha a kukoricázárral összehasonlítjuk.

Füdes János.

Lócsüdjén levő borbételeg. (Felelet a 396. kérdésre.) A 6 éves lónak csüdjén levő borbételeg, mint az a leírásból kitűnik, ezermes, legalább erre mutat az, hogy a bór a megfelelő helyen vörös, duzzadt, megöskör beropedezik s a sebekből sárgás savoszerű folyadék szárvog.

A borbételegbetegre vonatkozólag ajánlható, ha a beteg borbételet nem febr szűn, a 2% os salétromsavas ezüst, különben a 2% os protejog-oidat. Az oldattal a beteg borbétezt, miután azt előzetesen meleg szappanos vízzel gondosan ömlesztés és tiszta vattával lezárították, beecseteljék s aztán a eszt-hajásokba az oldatba mártott, kissé kinyomott vattát helyezik, melyet pólyával odaakötnek. 10 óra múlva a kötet elváltójújk s a beteg borbétezeket borsavas folyóformával (egyenlő mennyiségű véz) behintjük, vattával beboritjuk s bepaljázjuk.

A betegséget megelőző kezelést naponta ismételjék, egészen addig, míg a repedések begyógyulnak, aztán naponta egyszer 10% os zink-oxid kenőccsel bekentjük a csüdhajásokat.

A betegséget ismétlődésének elkerülése czéljából ajánlatos néhány hélig, a használat és közönséges tisztogatás után a csüdhatáron naponta protejog-oidatát behitetni s le-türíteni, valamint a használat előtt a zinkbe-nőccsel bekenni. D. P. B.

Különbség tiszta jövedelem és tiszta nyereség közt. (Felelet a 397-ik számú kérdésre.) „Tiszta jövedelem” és „Tiszta nyereség” között nagyon lényeges a különbség.

Tiszta jövedelem alatt valamely gazdasági vállalatnak összes agyongyapodása értendő, mely egy gazdasági vagy naplári évre vonatkozik és mely egyrészt a pénztári kezeléssel fenmaradó feleslegből, másrészt a vállalatban fekvő egyéb vagyonértékek gyapodásából származik; pontos kimutatásához tehát egy pénztári és egy vagyonmérleg szükséges. A tiszta jövedelem kifejezése tehát a gazdasági vállalatban fekvő összes létezőtelek (alap, izem és forgatótelek) kamataiból.

Ellenben a tiszta nyereség a tiszta jövedelemnek csak egy része, még pedig azon része, mely fenmarad, ha a tiszta jövedelem-ből a vállalatban fekvő összes tőkét normális kamaját levonjuk, normalisan az a kamat-telek, melyeket az illető tőkétérkőre körkapunk volna, ha ezt a tőkét másból, pl. egy kellő garanciát nyújtó banknál vagy takarékpénztárnál, elhelyeztük volna.

Ha pl. egy ezerholdas birtok évi tiszta jövedelme 16,000 frt és a birtokhoz tartozó összes tőkét értéke 320,000 frt, akkor ezen birtok 5% os kamatozik.

Ha a birtokos a fenforög esetben a birtokban fekvő tőkét után 4% os kamatoztat, mint minimális jövedelem kikötőt volna magának, mivel tőkétjét megelőzően kamat mellett biztosan egy sem vehetné el, akkor megkérjük tiszta nyereségét, ha a tiszta jövedelem 16,000 frt, összes tőkét értékeké 4% -at levonjuk, vagyis: Birtok tőkétértéke az év elején 320,000 frt. Ennek 4% os kamata 12,800 „Amely a kikötött minimális jövedelemnek felel meg.

A birtok t. jövedelme volt	16,000 frt
Levonva a kikötött kamatot	12,800 „
Tiszta nyereség	3,200 frt

Ime a nagy különbség a tiszta jövedelem és tiszta nyereség közt.

Ha tehát a százalékosítást biztosító szerződésben van kimondva, hogy a tisznek a mérlegszámlán kimutatott *tiszta jövedelem* után bizonyos osztalékra van jogigényük akkor az *osztalék alapját természetesen az egész tiszta jövedelem* kell, hogy képezze és abból *semmiféle kamat* le nem vonható.

Ezen értelemben tárgyarja az osztalék kérdéset alulrott, Jozsefgazdarendezés és kezesletán az nyelvében (1. 320. s. k. l.), szenteg Suescha Rikárd „Egyszeri gazdasági számvitel” ez. munkájában (116 s. k. l.).

Egyébként megjegyzendő, hogy az egész tiszta jövedelem után akkor szokás osztalékot nyujtani, ha vagy a kezesletőt csak esékely vagy semmi fizetés nem kap, tehát a szavatsági rendelkezésről vagy ha az osztalék kulcsa nagyon alacsony, p. az a tiszta jövedelemnek 1—2% -ában van megállapítva.

Ellenben általánosabban a tiszta nyereség után kivettét osztalék, mely esetben azonban a tisz rendes, azaz oly díjazásban részesül, melyből megdíhet és mely fizetés fejében tartozik az osztalék minimális, vagyis a normális kamatnak megfelelő jövedelmét beszállgatni; csak az ezen minimális jövedelem meghaladó tiszta jövedelem, vagyis a tiszta nyereség után kapja az osztalékot, melyet ebben az esetben 10—20% -ban szokás megállapítani s pedig jöbökfezzés s termékekességű birtokoknál a tiszta jövedelemnek csak a roszoboknál magasabb kulcsot szokás alkalmazni.

Ezen nagy eltérések daczára a nyujtott osztalék egyenlő lehet, pl. a felvett esetben: 16,000 frt tiszta jövedelem után 2% = 320 frt, 3200 frt tiszta nyereség után 10% = 320 frt.

Mindazonáltal itt bővebben ki nem fejtehető okokból, helyesebb ha az osztalék a tiszta nyereség alapján vetetik ki.

Hensch Árpád.

Ötmezeyedves süldők hizálása. (Felelet a 398. sz. kérdésre.) A velünk közölt takarmányozási eljárás mellett, valószínű, hogy a süldők páronként az átlagos 200 kg-ot 55—65 nap alatt elérik.

Következteik ezt egyfölel azon hizalási feljegyzésekben, amelyek a környai hizalón eszközöztek és amelyek szerint az egyes időszakokban meghatározott takarmányadag feleletése mellett, az időközönkénti szulyporulat is fel lönn jögyezve, egy ével meghaladott süldők száma alkalmat. Egy esetben a midőn a páronkénti beállási súly 107,7 kg. volt, 60 napi hizalás után, a midőn is árpa és tengeriarpa keverten ettetettek egy a mint e jelen esetben történtek, a szulyporulat 425 kg-ot tett ki.

Következteik azonban a feleletet takarmány mennyiségéből és illetőleg tápanyag-tartalomból is.

Kapnak ugyanis most a süldők 9068 kg. éölúsulya (155×58+78) mintegy 390 kg. szemes takarmányt, ide nem számítva a száraz lejárattal tengeri csúskáit.

A tápanyagszabványok előírják, hogy a hizalás idejében hozottetöleg mennyi tápanyagot kell a hizók testébe bejutatni:

	szemes	lejárta	szulyporulat	arány
I. időszak:	30—36	45—50	25—5—27	1: 5: 5
II. „	25	30	20	1: 2: 6
A nyujtott szemesztakarmányokban foglaltatik 9068 kg. éölúsulya:				
Árpa	60 kg.	51 420	4 700	37 950
Tengeri 30 kg.	282 480	27 720	239 580	
		333 900	32 520	277 530

1000 kgra esik tehát körülbelül 37 100 3 613 30 836 1: 8: 5

Ezen elemzésből kitűnik, hogy a nyujtott takarmánynak a szükséges tápanyagok jelenlététől, s így a hizást a mondtól ideig körülbelül 50 kg-nyi súlyszaporulatot eredményezhet. Hogy azonban a siker még biztosabb legyen, ajánlatos volna, — tekintettel a sok cellulózúzt s szénhidrátokat tartalmazó tengeriszukrára, — az árpádat adagját valamivel emelni, s a tengeri mennyiségéből valamit elvenni, hogy a tápanyag szűkebbé váljék, s egyáltalán, hogy terme dolgában is kevesebbet juttassunk a hizók szervezetébe, mint minél előbbre halad a hizalás egész folyamata, a sertés annál kevesebbet képes felvenni a nyujtott takarmányból. Szükséges tehát a hizalás előbbre halatva emelni az árpádat adagját, hogy így több protéint, aránylag kevesebb szénhidrátot és zser mértékűt kerüljön be a szervezetbe. *J. G.*

Fiatal ökrök hizalása. *(Felelet a 399. sz. kérdésére.)* Δ A jelzett három takarmányfélével hizáló takarmánykeveréket a tápanyagszámványok értelmében készíteni nem lehet, s azért olajpogácsát beszerezni okvetlenül szükséges.

Az alábbiakban a hizalás három időszakára napraforgómagos vétele mellett megfelelő összeállításokat készítettem.

Eszerint etendőt lesz 1000 kg. élősúlyra és naponta:

I. időszak : jöminőségű rétiszéna 23 kg., árpádat 5 kg., tengeridára 3 kg., napraforgómagos 2 kg. Tartalmaz ezen összeállítás 28519 szraz anyagot, 2512 fehérjét, 14688 szénhidrátot és 0705 zsirt l : 65 tápanyag mellett.

II. időszak : jöminőségű rétiszéna 18 kg., árpádat 5 kg., tengeridára 5 kg., napraforgómagos 4 kg. Ezen takarmányösszeállításban 27704 szrazanyag, 3032 fehérje, 14340 szénhidrát és 1015 zsirt foglalattat 1 : 55 arány mellett.

III. időszak : jöminőségű rétiszéna 20 kg., árpádat 3 kg., tengeridára 6 kg., napraforgómagos 3 kg.

Tartalmaz mintegy 27680 szrazanyagot, 2750 fehérjét, 14336 szénhidrátot és 0911 zsirt. Tápanyag 1 : 60.

Mind a három összeállítás a szokottal több zsirt tartalmaz, ezt azonban tekintettel úgy a kukoriczadára, mint a napraforgómagos mag zsirtartalmára, elkérlni nem lehetett, mert a szükséges szénhidrátmennyiséget isse kell juttatni a hizók szervezetébe s ezért a jelzett adagoknál kevesebbet számításba venni lehetetlen volt. *J. G.*

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMOR közleményei.	1627
Jöjünk tisztába a kísérleti állomásokkal. Zichmann László.	1627
Téraca.	
A kézirat. Monostori K.	1628
Állattenyésztés.	
Az eperjesi kiállítás állattjai.	1629
Gazdasági építészett.	
Nedves falak kiszerítése. Sz. ...	1632
Irodalom.	
Hitelzövevények könyvviteli, községi hitelzövevények és öngyező egyletek számára. Fehér Árpád.	1632
Külföldi szemle.	1633
Levegőszékny.	1634
Vegyesek.	1635
Kereskedelmi, ipari.	1637
Budapesti gabonafizetés. Szemmel.	1637
Központi vásárcsarnok átújratása a nagyban (600) eladott élelmiszerek áráról. — Állatvadász. Budapesti szarvasmarhavásár. — Budapesti juhvásár. — Bécsi vágómarhavásár. — Bécsi szarvasmarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár.	1638

Fővárosi malom üzemredukciója.
A fővárosi gőzmalom, mint értesülünk, jelenleg az az irányban, hogy egyáltalán üzemelés alapján üzemüket redukálják. Elvben már megegyeztek abban, hogy hetenként szombat estétől kezdve hétfő reggelig nem őrönek, csak meg abban nem egyeztek meg, hogy az üzemredukció mely időponttól kezdődjék. Erjék a malom elhatározását, melynek a főindok az, hogy az őrölt búzakészítmények mert az aratás után a buza ártat mestersegeiben alacsony színvonalon akarván tartani, nem vásároltak, most készletük fogytán nem akarnak nagyobb mennyiségeket vásárolni, nehogy a buza keresletével annak árt emeljék. Ime így tűnik ki, amit hónapok óta felteztünk, hogy a malom mestersege eszközeiket igyekezzen a buza ártat alacsony nivóra tartani. Amde ez az üzemredukciónak csak egyik oldala. Ugy tudjuk, hogy a malom az államvasúttal úgy a lisztkivittelt, valamint a buza szállítására nézve igen messzenem szállított tarlakedvezményekben részesülnek a földművelésügyi miniszter által az üzem teljes feltartására. A malomok üzemüket redukálni akarják, de a kedvezményről való lemondásukat nem beszélnek. Tessék nekik a konkurrenzciákat levonni. Vagy ha ők nem teszik, méltán követelhetjük a kormánytól, hogy a kedvezményt leljen megvonják, mert azokat csak akkor érdemlik meg, ha közzgazdasági feladatlaknak teljes mértékben megfelelnek.

A debreceni földművelésiskola megszűntetése. A földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a Debreczen határában lévő Pallagpusztán elhelyezett földművelésiskolát megszünteti. Ennek az elhatározásnak a főindok az, hogy földművelésiskolai növendékek a gazdasági tanintézet első éves hallgatóival együtt levén elhelyezze a Pallagon, mindenben szeretnék a magasabb kvalifikációval bíró és magasabb feladatokra hivatott tanintézet hallgatóitól utánozni, sőt az életbe kikerülve a földművelésiskolai tanítványok szerepeket, akik az országos gazdasági tanintézet végzett növendékei, természetesen a tanintézet hírnévének rovására. Ujjab időben különben a m. kir. dohányszerületi állomás is a Pallagon állítatva fel, helyszűke is keltekezett a földművelésügyi miniszter a földművelésiskola helyét inkább a gazdasági tanintézet fejlesztésére határozta magát. Ez annál inkább indokola van, mert a földművelésiskolában éppen a debreczeni származású tanuló a legkevesebb. A debreczeni földművelésiskola megszűntetésével egyidejűleg a földművelésügyi miniszter az ottani vidék számára mihelytül fog egy új földművelésiskolát feltartani. Ezáltal az ország valamely más város igénye elégittek ki, mely már évek óta sürgeti a földművelésiskola felállítását, a földművelésiskolából kikerült növendékek pedig az életben szerényebb állással is megfontol elégedni, a debreczeni gazdasági tanintézet meg a rendelkezésre maradt anyagi erőforrásokat felhasználva feladattat a gazdasági szaktudást terelni.

Magyar termények a közös hadsereg élelmiszerében. A haditengerészeti legénység élelmiszerét illetőleg intézkedések tettek, hogy a szükséges élelmiszerek egy részét magyar terményekből szerezzék be. Most az a hír járja, hogy legközelebb a közös hadsereg élelmiszerébe is magyar terményeket használnak föl, annyiben a brucki katonai konzervgyári szerződést kötött egy magyar katonai élelmiszer szállítóval, hogy feldolgozásra vett 1500 darab magyar szarvasmarha húsát szállítsa neki. A dologban csupán az a bökkenő, hogy az illető szállító az állatok a buza meg nem marhavasárterén akarja beszerezni, holott tudvalegy, hogy a budapesti állattársára felfajtott vágó állatok nagy része Szerbiából jön, tehát nem magyar származású, és így az esetleg szilányb szar marhahus könnyen diszkreditálhatja a jó minőségű magyar származású húst. Erre annál is inkább nagy súlyt

kellene fektetni, mivel Bécsben amugy is mozdulniak és néhány képviselő interpellációval készült indítani az illető földművelésügyi miniszterhez, miért engedi meg, hogy a magyarok csak a silányb minőségű marhákat küldik a bécsi vásárra? Ámár ez a készülő interpelláció inkább az ismert magyarellenes áramlatra vezethető vissza, mert hiszen Magyarország a fonnáló zárlatok miatt jóformán nem is lehet minőségű állatokkal kívánni Bécsbe, de különben is éppen Bécsbe mindig csak a legjobb hizott marhát szállítottuk, mivel Budapest és szerb marha versenyével szemben a legjobb minőségű hizott magyar állatok kellő árt megadni nem akarják, mindazonáltal ajánljuk a brucki szállítást ígyát az illetékes körök figyelmébe, nehogy szerb állatok húsát szállítsanak származásuká helyett.

A dohánytermelés növelése. A spanyol-amerikai háború következtében a tengerentúli jelenlétekenyven kevesebb dohány került. Ennek a hatására már a jelen évben is abban nyilatkozott az amerikai kormány, hogy soktöbb dohányt került a külföldre. A m. kir. dohányüzemek abban a reményben van, hogy a dohánykivitelnek ezen emelkedése folytonosan maradjon a szerb idejét látja annak, hogy a dohánytermelés is kiterjesztesse. A miniszter számára az, hogy a termelés növekedéséről fiktént a kisebb gazdaságok legyen előnye s eököből nem annyira a jelenlegi engedélykés termelőterületű akarla gazdánkat, hanem lehetőleg mindenütt olyan gazdáknak adt új dohányengedélyt, a kik eddig dohányt nem termeltek, bár alkalmas földjük van forgalmotépes dohányüzeműknek produkálására. A m. kir. dohánykivittel jelenlegi tervezett ütlemeeten tovább tart, a miniszter részéről kevesebb dohánytermelési növelés már valószínűleg a jövő évben életbe lép. A dohányüzeműk központi igazgatóságának máris dolgoznak az ére vonatkozó előmondulatokon. Ehhez a hírhez csak még az utóbbi napok híreire is meg kell említeni területi kiterjesztése dohánytermelés emelésére egymagában nem elegendő, hanem karöltve kell ezzel haladnia a jövedek azon régvárt intézkedéseinek is, melyek a dohány minőségének emelésére alkalmas. Mert éppen a külföldre való kivitelnek állandóságot csakis úgy biztosítgatjuk, ha az eddignél jobb minőségű dohány kivitelére leszünk képesek.

Orsz. szülőjánytelepítő részvénrtársaság felszámolása. Megemlékeztünk már arról, hogy az orsz. szülőjánytelepítő r.-t. a közelmúlt napokban kimondotta a felszámolást. Értesülünk alapján a felszámolási indokolt következtében világhátrahagyott a részvény 1894-ben vette beérte a paullis-barackai és a csalai szülőtelepeket, új kötelezettséggel, hogy évente 1 millió öjtárvány tartozik előállítás. Csakhamar azonban meggözöttötött a társaság, hogy ezt a föltételt lehetetlen betartani, mert a szülőjánytelepek ily nagy mennyiségben való előállítására a részvényeseknek a r. i. az egyes munkálatokat ily nagy tömegnél úgy gondval végrehajtani és ellenőrizni, mint amekkorát ez a mivellet megkíván. Emiatt a telep az öjtárványok megeredési százaléka alig érte el a 20%-ot. Másrészt az öjtárványok szerződésleg kitöltött 100 frtos ára se felel meg, mert fennbontott részvények megvásárolásának mellé az öjtárványok legalább 160 frtba kerülnek. De legmögöb az az, hogy a paullis-barackai és csalai telepen nincs annyi alkalmas talaj terület, amelyen a kívánt 1 millió öjtárvány előállítás lehetne, sőt közöleben sem lehet kelő alkalmas területet venni, vagy bérletet. Ezért a társaság a buza megvásárolás járult a miniszterhez, hogy vagy engedjen a tisz miliónál, vagy vegye vissza a telepeket. De a földművelési miniszter országos érdekekre való hivatkozással köztette magát a régi szerződéshez; hajlandó volna azonban az eddigi 100 forintos alspárt 120 forintra fölemelni. A társaság azonban a felte kifejtett okoknál

Amerikai mezőgazdaság

SZILÁSSY SZOLTÁN

A 352 oldalas, ónoa papíra nyomtat. 102 képpel illusztrált munka

bolttá ára 4 forint;

O. M. G. E. tagok és a „KÖZLEK” előfizelői

3 frt 50 k.

kedvezményesen árrendelhet meg

a „KÖZTELEK” kiadóhivatalában
(Budapest, IX., Ulócz-ut. 25.)

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabontársaság.

(Gyűjtésnek és Walsb. budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1898. november 5.

Az időjárás az egész hét folyamán száraz és enyhe maradt. Csapadék csak szörvényszán fordult elő és az észvetelek fejlődését illetleg, az időjárás mi kivétel nélkül sem hagy hátra. A legutóbbi napokban kiadott hivatalos jelentés is konstataálja, hogy a gabonavetés állapában vérszertelen és szép zöld szünetek. Rovarrak és szerszámok elleni védekezésről csak a felvidéki nénsely helyéről panaszokdát. A roportsz vétések genyék. A vizállás némely esetben csökken. Kétföldön az 100 nyarcsak száraz és enyhe maradt.

A mi a külföldi kereskedelméről illeti az eddigi szállási iránzat alábbgyozott és lajnyulással adott tért. A fogyszárti kereslet tekintetbe az világ eszközött bevezetésére gyozott. A franczia piacra kizárólag ellenére természetesen ló és a tengerpartú vállalkozások is tekintélyesen maradtak. Amerikában egyébként a látható kereslet csak kisebb mértékben gyarapodott és az áralakítás csak gyenge változásoknál volt alávetve. Árszállásban a kereslet szintén eséként és az üzlet lajnyul. feljött. A franczia piacra kizárólag alvított árak mellett a forgalom korláti maradt. A többi kontinentális piacokra a fogyszárti ugyan továbbra is visszatért, az üzlet tevékenység a márt. beletérek irányába azonban ez szerény keretök között mozgott.

Az általános üzleti szituáció névse felemelkedett, hogy az ártémet lajnyulások okát az angol-francia politikai feszültség enyhülésében és a vételesek világ-szerű kedvező állásában keresendő. Igen jókai jelzik a vétesen-ét az Argentínából érkezett legutóbbi hírek is és Ausztráliában jótékony eső. Az épen idejében, úgy hogy ott is exportbólát terménylenek.

Mi mindközé és a lajnyulati kellőképpen ád-arcára árnyalag mégis szűk és a lajnyulati és eddigi-gelé mindközé csak ártémet jelölve a lajnyulag, úgy ennek okát könnyen megtaláljuk a következő statisztikai összehasonlítások megvilágításánál.

Európa felől csak jelenleg 3,040,000 kvarter, míg a múltév megfelelő időszakában 3,410,000 és 1896-ban 3,687,000 kvarter.

Az amerikai látható buza-kereslet Bradstreet mai jelentése következőképpen tünteti fel ezer bushelben:

E héten	mult héten	1897.	1896.	1895.
17,000	15,000	29,098	59,387	56,987

Magyarországnál féle jelenleg uszó buza mennyiségét a legutóbbi megérkezést az 1897-ben 200,000 ósárban és éppúgy legutóbbat 10 évt. — a mult évi kivételével — az első két ártal tartott készletek.

A franczia kikötők legutóbbi kimutatás kvarterekben:

1898.	1897.	1896.
30,000	70,000	400,000

Egyzávaló — most is csak ismételnünk kell, hogy a világ ó-buzakészletei olyanysira kimerültek volt, mint márt évök óta nem és hogy telmes időre van szükség, még ezen készletek ellenére normális rendelkezésűl és az ártal normális nyarvanyul.

De épp ezért nagyon szükséges, hogy éber figyelemmel kísérjük a látható készletek állapotát, különösen és — a tengerpartú, különösen az Argentína jóvő termelésiállását.

Nálunk az iránzat kedvezően szállást volt, utóbb azonban lajnyulások következtében és a kereslet lényegesen csökkent. Az ártal mindazonáltal keveset változott.

As üzleti hét részleteiről a következőket jelent-hetjük:

Buza a hét elejével még jó keresletnek örvend-ett, a kínált mennyiségek gyorsan felkelték előfizetői-annálkább, mert az előre vásárlásokból eddig nem se-tekkel elegendő mértékben és a kínált ártalban nagyon szűk maradt. Hozzájárul ehhez a szárdn határvidékre is és az ártal így fokozatosan 10 kr-ra emelkedett. Az üzlet későbbi folyamán a malomk azonban továbbra is korláti lették. Így ugyan, hogy a kínálat tartózkodás a korláti maradt, — a hájnyulatiállás azonban nagyobb mértékben előtért és minthogy így a malomk eddig készletet fellett rendelkezők a lisztből forgalma pedig birtoklag megerősödött, — a diásáskészlet elcsúszott és a hangulati is elcsúszott és az eddig elért ártémet egyenlegépp a multihétre viszonyítsa az ártal 10 kr-t vesztett. Az összforgalom 130,000 mm, a belvételűl 60,000 mm. — mult hetet képest fel- 50,000 mm. többlet tesz ki. Külföldi buzáknak a forgalom korláti volt és a malomk eme származékokat alig részesítették figyelmbe.

Rozsa a hét elején a fogyszártánál jó kereslet mellett könnyen volt elővásárlás, míg taváról a lisztből alig vásárlottak. A kereslet később gyengült, a mi azo-ban az ártalra alig volt befolyással. Minoseg szerénlyen készlet és Budapest távolágában ártéve 7,95—8,15 frt közötti fészeken.

Árpa (takarm. és hántólsai célzóra) mártéki kínálat mellett tovább is kollektív irányzata; külföldi származékok alig kerülnek a piacra. Kivételként gyárosok és házártólsók egyaránt 6,60 frt-ért érhető el helyben, illetve Kőbányán. Állomásokon ártéve a kereslet csökkent a forgalom gyenge maradt. A tulajdonosok magas kéréseivel szemben a mi az export akart megadni nem hajlandó. Jó tisztavideki árak 6,20—6,75—7 frt közötti jegezt.

Zab jó fogyszárti kereslet mellett alig bőven értekez és ártémet nem változott. Csak 5,00 mm. forgalom mellett szén és lisztáság szerént 5,60 mm.— frt fészeken helyb. m. Prima árát ezen fellit is ér el.

Fehér búza a hét elején a fogyszártánál jó kereslet és 4,40—4,42 frton jegezt. Új tengeri csemeke és a mult-hétre képest 10 kr-ra olcsóbb. Gyárosok bántái és házártólsók 4,20 frt-ért jegezték, minthogy november 4-02-át december 4-12-ét fűrtétek. Tiszavideki árakról még csak elvetté történetek eladások jegezték: 3,85—4 frt közötti mozogtak.

Oltalmagoknál Készlet a közepesre 12.—13.—frton jegezt. Bántái fűrtéte 11-15—12 frton, vad-repce 5,50—6,20 frton. Ártéve 10,00—11,50 frton, gabonák 9,25—10,00 frton. Káposztárepre 18,99. augusztusa 12,85 frton kötélték.

Hüvelyek: Bab (új) változásban eszűret. Ezzel együtt aprószemű bab Gyónyos-félfélszártán 7-95—7,50 frton, gimbalis bab Zolnócsán 6,75—7 frton, karsz bab Kálcsán 6,25, Nagy-Károlyban 6—frt jegezt. Koles helyben 4,50—6 frton értékesítésh.

Vetemények: Fűvisekhez szállást ugyan, a tulajdonosok magas ártéveteléseket megosztották a forgalmat. A hét végével a hangulati esencedesében is alakult. Új bántái vöröshere 4.—4,45—frt, fel-vidéki ártal 45—45.— frt. Tiszavideki 45.—45.— forint. Málymrag 5,50—6 frt buklyók 6,50—6,50 forint. Báltiszám 12.—13.— frt közötti jegezt helyben.

Napi jelentés 1898. november 8.

Készbuza ma jöl mindkét, ezzel szemben a maomk is elég jó vételével tanusították és így a forgalomba jött mintegy 40000 mm. 10 kr-al magasabb árakon elkelt a kenyár szűk.

Eladott:	1100 mm.	81 kg frt	10 80	3 óra
Tiszavideki:	800	89	10 80	
	2000	79	10 79	
	1000	80	10 80	
	200	80	10 70	
	100	79	10 50	
	100	79	10 50	
	100	79	10 50	
	900	78	10 75	
	350	79	10 40	
	300	79	10 40	
	400	78	10 40	
	700	77	10 55	
	100	80	10 55	
Fehér búza:	200	79	10 45	
	200	78	10 32 1/2	
	200	78	10 35	
	400	78	10 35	
	100	78	10 20	
	200	77	10 20	
	200	77	10 20	
	1300	76	10 35	
	200	76	10 65	
	1000	76	10 65	
Fehér repce:	750	78	10 30	
Bántái:	400	78	10 40	
	350	78	10 40	
	200	74	10 15	
Ó-búza:	1100	78	10 32 1/2	
	3500	78	10 25	

T-Buza:	1000 mm.	77 kg frt	10 18	3 óra
Tobias:	1800	76	10 27 1/2	
Bécskeréki:	2000	76	10 05	..
T-Magyar:	250	78	10 30	..
Fehér búza:	250	78	10 30	..
Fehér búza:	1000	70	9 50	..
	1500	74	9 85	..
	1000	74	9 85	..
	1800	73	9 60	..
	2000	76	9 85	..
Savak:	1000	74	8	..

Herbaban az üzlet változatlan a ma ab Bpest kb. 8,25 frton ár.

Ártalban továbbra is kedvező a hangulat, jó minőségű takarmányarárt 6-90 frt fűzetek ab Bpest, illetve Kőbányán, 6-85 frton, 6-85 frton.

Buza változatlan. Minőség szerént 5,85—6—frt jegezt helyben ér el.

Tengeri (6) továbbra is szállást a kb. 5,50 frt helyben ér el. Új tengeri lajnyulák, a 4 frt fűzetek minőségű garancia nélküli.

Határvidék a kedvezőbb külföldi jegeztésű fedezés kedvére nálunk is szállást.

Kötétek:	Déli ártal:
Buza márté.	81—82
Rozsa	8,25—82
Tengeri máj.	4,65—46
Zab márté.	6,06—65
Káp-repce aug-szept.	12,60—55

Heremagok olmozására. *)

A Budapesti m. kir. általános vegytan-izsgáló állomás az 1888-98. idejében f. év november hó 1-ig be-lyázó az által megnevezett magkeveredéknél és tesztelőmél a következő mennyiségű vegytanmagok olmoz-árta:

Luzerna	Löhre	Összesen
1000	1000	2000

Haldé Ignác,	Budapest	1894	1894
Mauthner Odóni,	Budapest	37	37
Frémont R. ártal,	Budapest	28	28
Radványi L. L. Budapest	1	4	5
Fuchs Filipp és fia,	Budapest	1	1

Összesen: 1894 198 286

*) 6 ós bíborcok, 5 sz. Onohyri szalma, 7 sz. Rozmária magok, 10 sz. P. terinon Langusorok, 6 sz. Frémont R. ártal, 2 sz. Löhre perenne, 3 sz. Dachsly glomerata.

*) A hazai megnevezésű árpa névse káros amerikai eredetű herofele magvakat a magvissaló állomás nem plomózta.

Szészalót.

Szész. (Goldfinger Gábor szészgyári képviselő tudósítás.)

A szészalótban a hét elején az ártémet meg-nyérből volt és olcsóbb béké kontingens jegezték, va-ismint a nagy kínálat folytán a szészalót aronai szállá-ára 1/2-rtal olcsóbb árúknak. Ezzel szemben szész nagyban 4/4-rtal drágább. Vidéki inonómgyárosok 6—6,25 frton kuanták a inononított szész bármennyre budapesti állomások szállítva.

Megőrzésig az szészalót által kontingens nyeresz-és a hontéki elején 25 kr-ral olcsóbban 16,75 frton jöl készre, de csak kisebb mértékben létező.

A kontingens nyereszes ártal Budapestben 17,25—17,50 forint.

Rozsa jegeztés 17,70—17,90 frt kontingens nyeresz-ésért.

Fűvisek jegeztés 55,50 forint adozott és 17,56 frt adozatlan szészalótban.

Tiszavideki jegeztés 12.—12,60 frt kiviteli szészről 90 százekek.

A bántái a hét elején szállást.

Vidéki szészalót változatlan. A mult-héti jegeztés szerént jegezték. Kenyerészt. A ad 25-kr-azal olcsóbban.

Budapesti szészalótok és héténi: inononított szész 54,25—54,75 frton jegeztés 55—55,50 frt, nyeresz-és adozva 53,25—53,75 frt, nyereszes adozatlan (szészalót) 14—14,50 frt, denaturált szész 21,50—22—frt. Kontingens nyereszes: —

Az ártal 10,000 literkonként hordó nélkül budapesti állomásokhoz szállítva készpénzzel me-lett értendő.

A központi vásárcsarnok árnyegése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek árairól.

Magyar gazdaság vasárcsarnok ellátó szövetke-tének jelentése 1898. november 6-7-ri.

Üzlet forgalmuk a felelyt héten kifejezett volt. A strón élelmi-küllemények nagybórtért gyümölcsből állottak, mely iránt változatlan árak mellett elé

Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.
BUDAPESTEN, VIII., József-körút 2.

Alakult 1892. évtől.
 Elnöke: TELEKI GÉZA gróf. Alnökö: CSAVOSY BÉLA.

Kezeltatók: ANDRÁSSY LÉZA gróf, BUDAPOVICS SÁNDOR, DESSYFFY ARISTID, PÖSPÖKY EMIL, RUBINEK GYULA, SZENTKIRÁLYI KALMAN, SZILÁSSY ZOLTÁN, SZÓNYI ZSIGMOND, TELEKI SÁNDOR gróf.
 Vezetőtanács: SZÓNYI ZSIGMOND.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÖLESÖNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdasági általános megítélés szerint egy a tűz riasztó és a kármentés terén híven megféle hivatásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdasági évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és általán (pauschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjaival telemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pontján csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bérleggel; — minden más illeték kizárásával.

A takarmány és szalmáeseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszközölhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett mint a szövetkezettél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tűzra dűböl 5% díjengedményben részesülnek. Kiszágitás, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményekkel biztosítják, 10% engedményben részesülnek. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, (József-körút 2. sz.) és a vidéken létesített ügynőiségek. 5024

Értesítés.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter 1898. október 15-én 2368. Abth. 13. sz. alatt kelt leirata szerint a körből való öltözeti és felszerelési cikkek 1899. évre való szükségletének negyed részét a kispár utján szándékozik beszerezni.

A tartalmu hirdetmény ajánlati mintáival együtt s a szállítandó cikkek jegyzéke, valamint azok szállítási árai a 4., 5., 6., 7., 12. és 13-ik hadtestek hadbiztonságainál a budapesti 2. számú rakárnál, valamennyi kereskedelmi és iparkamránál, a budapesti kereskedelmi muzeumnál és a magyar országos iparegyesületnél betekintésre felfeksznek.

Budapest, 1898. november 4-én.

A cs. és kir. 4-ik hadtest hadbiztonságától.

(Utánnyomás lett díjaztatik.)

Őszi vetésre

mindennemű **erdészeti magot**, kitűnő minőségű **je-genyő-fenyőmagot**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot

magas és gyors osztraképeség szavatolása mellett ajánl a **Magyar Fenyőmag-Pergető-Intézet, FARAGÓ BÉLA, Zala-Egerszegen.** 6850

Árjegyzék és elismerő nyilatkozatok gyűjteménye kívánatra bérmentve.

Önműködő eger- és patkányfogók

BENDER SZABADALMA

a fegyverek jótállás mellett néhány nap alatt teljesen kipszittárik. több ezer elismerés a hadsereg és a tengeri hatóságok, iparosok, gazdaságok, gardák, matimok stb. részéről.

Egerfogó darabja 1 ft 60 kr. — Patkányfogó darabja 13 ft.

EGETSERI KIADÁS! **KARL BENDER I., WIEN, IV./F.** OROKOS OLTALOM!

Megjelent

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1899-ik évre.

Szerkesztik és kiadják:

RUBINEK GYULA és **SZILÁSSY ZOLTÁN**
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárjai.

A zsebnaptár ára az O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek bérmentes küldéssel együtt 1 forint 20 kr.

Bolti ára 6 forint.

Megrendelhető a „Köztelek“ kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-út 25.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:

A sertés javítása és hizlalása

gordák és hizlalók beszerzésára.

Irta R. RUFF PÁL.

Ára 6000 magyarországi forinttal

(A forint 10 krajczár.)

Magy. kir. államvasutak.

149427/83. CIV. sz.

Hirdetésanyag

Különösen mérsékelt áru

közvetlen jegyek Olsebo

Művelésére Fiume, Károlyváros

és Zágráb, valamint Bécs között Budapestén át.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett

értesítés szerint Fiume, Károlyváros

és Zágrábról Budapestén át szőő igen

mérsékelt áru I. és II. oszt. gyorsvonatu és III. oszt.

szemővonatu közvetlen jegyek adatkán ki, a követ-

kező árakon, az I. oszt. részére 18 ft. 35 kr. II.

oszt. részére 12 ft. 20 kr. és III. oszt. részére 6 ft.

60 kr.

Ezen menetjegyek 8 napig érvényesek.

Az igazgatóság.

7301/98. számhoz.

Bérleti hirdetemény.

Az egyetemi alap pécsváradai uradalomhoz tartozó Baranya vármegyében fekvő **795¹²³²₁₀₅₀** kat. hold kiterjedésű, művelési ágaira nézve a bérleti feltételekben részletezett „Trefort és Gyula” pusztai

uradalmi földbirtok

arájta levő gazdasági épületekkel együtt az alóirott ministerium IX-ik ügyosztályában

folyó 1898. évi december hó 6-ik

napján tartandó zárt ajánlati verseny utján 1899. évi október hó 1-től 1911. évi szeptember hó 30-ig terjedő

12 évi időtartamra

haszonbérbe fog adatni.

A 776 forint bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a fent jelzett nap délelőtti 10 órájáig ministerium segédhivatali igazgatóságánál nyújtandók be.

A részletes haszonbéri és versenytárgyalási feltételek a ministerium segédhivatali igazgatóságánál és a pécsváradai igaz. felügyelőségénél (Pécsváradon) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapesten, 1898. évi október hó 26-án.

A vallás- és közoktatástügyi m. kir. ministeriumtól.

0681

Vöröstarka tinó és üszó

legprimább, 1-2 esztog 3 övesik és pedig hizlaltai való ökrök eladására és későbbi szerződésre 8702

legelőcsöbbs árért vállalkoznak

WEILLER és EISNER Kis-Czellii kereskedők.

Vöröstarka tinó

teljesen prima, 1-2 esztog 3 éves nálam minden mennyiségben

kapható olesó áron.

Későbbi ugyiszintén prima 1-3 éves tarka üszó szállításra vállalkozom. 8576

HENRIK IGNÁCZ Szalonák (Vas megye).

Magyar kir. államasvatalak.
155197/98. CII. szám.

Hirdetemény.

Felsőszilenziai-osztrák-magyar közszénforgalom (I. II. és III. fuzet.)

A kottowitzi kir. vasut-igazgatóság „Ficinusschacht (neue Ladestelle)” ujonnan megnyitott állomása I. évi november hó 1-vel felveték az 1897. évi szeptember hó 1-től érvényes kivételes díjszabásokba olyképp, hogy a nevezett állomásról feladandó küldeményekre a „Richterschichte der Lanrabüttengrube” állomás díjtételek nyerneik alkalmazását. A I. évi november hó 1-ig nevezett állomásról elszállításra kerülő küldemények után „Lanrabütte” állomás díjtételei, kocsinként 50 pengig felsémeik, alkalmaztatnak.

A „Ficinusschacht” állomás neve „Ficinusschacht alte Ladestelle”-re megváltoztott.

A magy. kir. államasvatalak igazgatósága, a többi részes vasutak nevében is.

(Utánnym nem díjaztaték.)

MEGJELENT

az Országos Magyar Gazdasági Egy. kiadásában a

Suschka Richárd

(a magyaróvári gasd. akadémia intézője)

Egyszerű gazdasági számvitele,

az O. M. G. E. által 1000 frt pályadíjjal koszorozott pályamű.

Bolti ára csinos vászonkötésben 3 frt.

Az „Orsz. Magy. Gazd. Egy.” tagjainak, illetve a „KÖZTELEK” előfizetőinek csomagolva és az összeg előzetes beküldése mellett portómentesen megküldve 2 frt 30 kr.

Megrendelések a „Köztelek” kiadóhivatalába,

BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám alá intézendők.

Gőzmivelés.

Nagyobb területek szántását gőzkével

hajlandó vagyok elvégezni; épteg

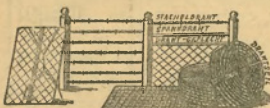
mélyrigóztatást szőlő-telepítésekhez,

Érdéklődők kéremek, hogy alantí címzembbe forduljanak.

gőzszántást végzők

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld.

Gép-sodrony-szövetek, zinkezett szűrős kerítés-sodrony.

Kertek, erdőségek és vadparkok bekerítéséhez ugyisint mindenféle sodrony szövetek, baromfi-udvarok, földművelőkhöz, távezők, ablak- és roztytyasztók, kamok, és kerítés-szűrős, sodrony-szövet, kapuk, sodronykerítések mindenféle szerkezetben és vastagságokban általában szállít a legújításokban.

Vassodrony és cépsodronyszövet gyár és épület lakatos-műhely

Franz Schröckenfuchs

Waidhofen a. d. Ybbs.

Bekerítés géprotony-szövetek nem kerülnek többé, mint jobb anyagból készült fegritések, e mellett tartósak és minden téren csinos urak jöjjék el nálunk. Kötésvezetések legyen és börtönivé.

Magyar kir. államvasutak.

301470. szám.

Hirdetmény.

Uj tengerinek soronkívül való herakák s elszállítási a m. kir. államvasutakon.

A magy. kir. államvasutak igazgatóság az évben is azon intézkedést tette, hogy az új termelői morzsolit tengeri akár zskokokban, akár ömlesztett állapotban kerülj feladásra. f. október hó 31-iki kezdve visszamenőleg, de legkésőbb jövő év február hó utolsó napjáig minden egyéb áru és gabona szállítmány előtti, sőt sorban ráadások kocsiba és szállítassák el.

Budapest, 1898. október 16.

Az igazgatóság.

Üdányom nem díjaztatik.

„Hazai pokroczok“

a n. é. gazdálkodásosság figyelmébe ajánlván!

Csalálok a legújabbak között, akik az új. indonaiakról (szociális) állami adóval 200-250000 forintokig megkötötték az adókat, azaz a szociális adókat 200000 forintokig, 250000 forintokig, 300000 forintokig, 350000 forintokig, 400000 forintokig, 450000 forintokig, 500000 forintokig, 550000 forintokig, 600000 forintokig, 650000 forintokig, 700000 forintokig, 750000 forintokig, 800000 forintokig, 850000 forintokig, 900000 forintokig, 950000 forintokig, 1000000 forintokig, 1050000 forintokig, 1100000 forintokig, 1150000 forintokig, 1200000 forintokig, 1250000 forintokig, 1300000 forintokig, 1350000 forintokig, 1400000 forintokig, 1450000 forintokig, 1500000 forintokig, 1550000 forintokig, 1600000 forintokig, 1650000 forintokig, 1700000 forintokig, 1750000 forintokig, 1800000 forintokig, 1850000 forintokig, 1900000 forintokig, 1950000 forintokig, 2000000 forintokig, 2050000 forintokig, 2100000 forintokig, 2150000 forintokig, 2200000 forintokig, 2250000 forintokig, 2300000 forintokig, 2350000 forintokig, 2400000 forintokig, 2450000 forintokig, 2500000 forintokig, 2550000 forintokig, 2600000 forintokig, 2650000 forintokig, 2700000 forintokig, 2750000 forintokig, 2800000 forintokig, 2850000 forintokig, 2900000 forintokig, 2950000 forintokig, 3000000 forintokig, 3050000 forintokig, 3100000 forintokig, 3150000 forintokig, 3200000 forintokig, 3250000 forintokig, 3300000 forintokig, 3350000 forintokig, 3400000 forintokig, 3450000 forintokig, 3500000 forintokig, 3550000 forintokig, 3600000 forintokig, 3650000 forintokig, 3700000 forintokig, 3750000 forintokig, 3800000 forintokig, 3850000 forintokig, 3900000 forintokig, 3950000 forintokig, 4000000 forintokig, 4050000 forintokig, 4100000 forintokig, 4150000 forintokig, 4200000 forintokig, 4250000 forintokig, 4300000 forintokig, 4350000 forintokig, 4400000 forintokig, 4450000 forintokig, 4500000 forintokig, 4550000 forintokig, 4600000 forintokig, 4650000 forintokig, 4700000 forintokig, 4750000 forintokig, 4800000 forintokig, 4850000 forintokig, 4900000 forintokig, 4950000 forintokig, 5000000 forintokig, 5050000 forintokig, 5100000 forintokig, 5150000 forintokig, 5200000 forintokig, 5250000 forintokig, 5300000 forintokig, 5350000 forintokig, 5400000 forintokig, 5450000 forintokig, 5500000 forintokig, 5550000 forintokig, 5600000 forintokig, 5650000 forintokig, 5700000 forintokig, 5750000 forintokig, 5800000 forintokig, 5850000 forintokig, 5900000 forintokig, 5950000 forintokig, 6000000 forintokig, 6050000 forintokig, 6100000 forintokig, 6150000 forintokig, 6200000 forintokig, 6250000 forintokig, 6300000 forintokig, 6350000 forintokig, 6400000 forintokig, 6450000 forintokig, 6500000 forintokig, 6550000 forintokig, 6600000 forintokig, 6650000 forintokig, 6700000 forintokig, 6750000 forintokig, 6800000 forintokig, 6850000 forintokig, 6900000 forintokig, 6950000 forintokig, 7000000 forintokig, 7050000 forintokig, 7100000 forintokig, 7150000 forintokig, 7200000 forintokig, 7250000 forintokig, 7300000 forintokig, 7350000 forintokig, 7400000 forintokig, 7450000 forintokig, 7500000 forintokig, 7550000 forintokig, 7600000 forintokig, 7650000 forintokig, 7700000 forintokig, 7750000 forintokig, 7800000 forintokig, 7850000 forintokig, 7900000 forintokig, 7950000 forintokig, 8000000 forintokig, 8050000 forintokig, 8100000 forintokig, 8150000 forintokig, 8200000 forintokig, 8250000 forintokig, 8300000 forintokig, 8350000 forintokig, 8400000 forintokig, 8450000 forintokig, 8500000 forintokig, 8550000 forintokig, 8600000 forintokig, 8650000 forintokig, 8700000 forintokig, 8750000 forintokig, 8800000 forintokig, 8850000 forintokig, 8900000 forintokig, 8950000 forintokig, 9000000 forintokig, 9050000 forintokig, 9100000 forintokig, 9150000 forintokig, 9200000 forintokig, 9250000 forintokig, 9300000 forintokig, 9350000 forintokig, 9400000 forintokig, 9450000 forintokig, 9500000 forintokig, 9550000 forintokig, 9600000 forintokig, 9650000 forintokig, 9700000 forintokig, 9750000 forintokig, 9800000 forintokig, 9850000 forintokig, 9900000 forintokig, 9950000 forintokig, 10000000 forintokig, 10050000 forintokig, 10100000 forintokig, 10150000 forintokig, 10200000 forintokig, 10250000 forintokig, 10300000 forintokig, 10350000 forintokig, 10400000 forintokig, 10450000 forintokig, 10500000 forintokig, 10550000 forintokig, 10600000 forintokig, 10650000 forintokig, 10700000 forintokig, 10750000 forintokig, 10800000 forintokig, 10850000 forintokig, 10900000 forintokig, 10950000 forintokig, 11000000 forintokig, 11050000 forintokig, 11100000 forintokig, 11150000 forintokig, 11200000 forintokig, 11250000 forintokig, 11300000 forintokig, 11350000 forintokig, 11400000 forintokig, 11450000 forintokig, 11500000 forintokig, 11550000 forintokig, 11600000 forintokig, 11650000 forintokig, 11700000 forintokig, 11750000 forintokig, 11800000 forintokig, 11850000 forintokig, 11900000 forintokig, 11950000 forintokig, 12000000 forintokig, 12050000 forintokig, 12100000 forintokig, 12150000 forintokig, 12200000 forintokig, 12250000 forintokig, 12300000 forintokig, 12350000 forintokig, 12400000 forintokig, 12450000 forintokig, 12500000 forintokig, 12550000 forintokig, 12600000 forintokig, 12650000 forintokig, 12700000 forintokig, 12750000 forintokig, 12800000 forintokig, 12850000 forintokig, 12900000 forintokig, 12950000 forintokig, 13000000 forintokig, 13050000 forintokig, 13100000 forintokig, 13150000 forintokig, 13200000 forintokig, 13250000 forintokig, 13300000 forintokig, 13350000 forintokig, 13400000 forintokig, 13450000 forintokig, 13500000 forintokig, 13550000 forintokig, 13600000 forintokig, 13650000 forintokig, 13700000 forintokig, 13750000 forintokig, 13800000 forintokig, 13850000 forintokig, 13900000 forintokig, 13950000 forintokig, 14000000 forintokig, 14050000 forintokig, 14100000 forintokig, 14150000 forintokig, 14200000 forintokig, 14250000 forintokig, 14300000 forintokig, 14350000 forintokig, 14400000 forintokig, 14450000 forintokig, 14500000 forintokig, 14550000 forintokig, 14600000 forintokig, 14650000 forintokig, 14700000 forintokig, 14750000 forintokig, 14800000 forintokig, 14850000 forintokig, 14900000 forintokig, 14950000 forintokig, 15000000 forintokig, 15050000 forintokig, 15100000 forintokig, 15150000 forintokig, 15200000 forintokig, 15250000 forintokig, 15300000 forintokig, 15350000 forintokig, 15400000 forintokig, 15450000 forintokig, 15500000 forintokig, 15550000 forintokig, 15600000 forintokig, 15650000 forintokig, 15700000 forintokig, 15750000 forintokig, 15800000 forintokig, 15850000 forintokig, 15900000 forintokig, 15950000 forintokig, 16000000 forintokig, 16050000 forintokig, 16100000 forintokig, 16150000 forintokig, 16200000 forintokig, 16250000 forintokig, 16300000 forintokig, 16350000 forintokig, 16400000 forintokig, 16450000 forintokig, 16500000 forintokig, 16550000 forintokig, 16600000 forintokig, 16650000 forintokig, 16700000 forintokig, 16750000 forintokig, 16800000 forintokig, 16850000 forintokig, 16900000 forintokig, 16950000 forintokig, 17000000 forintokig, 17050000 forintokig, 17100000 forintokig, 17150000 forintokig, 17200000 forintokig, 17250000 forintokig, 17300000 forintokig, 17350000 forintokig, 17400000 forintokig, 17450000 forintokig, 17500000 forintokig, 17550000 forintokig, 17600000 forintokig, 17650000 forintokig, 17700000 forintokig, 17750000 forintokig, 17800000 forintokig, 17850000 forintokig, 17900000 forintokig, 17950000 forintokig, 18000000 forintokig, 18050000 forintokig, 18100000 forintokig, 18150000 forintokig, 18200000 forintokig, 18250000 forintokig, 18300000 forintokig, 18350000 forintokig, 18400000 forintokig, 18450000 forintokig, 18500000 forintokig, 18550000 forintokig, 18600000 forintokig, 18650000 forintokig, 18700000 forintokig, 18750000 forintokig, 18800000 forintokig, 18850000 forintokig, 18900000 forintokig, 18950000 forintokig, 19000000 forintokig, 19050000 forintokig, 19100000 forintokig, 19150000 forintokig, 19200000 forintokig, 19250000 forintokig, 19300000 forintokig, 19350000 forintokig, 19400000 forintokig, 19450000 forintokig, 19500000 forintokig, 19550000 forintokig, 19600000 forintokig, 19650000 forintokig, 19700000 forintokig, 19750000 forintokig, 19800000 forintokig, 19850000 forintokig, 19900000 forintokig, 19950000 forintokig, 20000000 forintokig, 20050000 forintokig, 20100000 forintokig, 20150000 forintokig, 20200000 forintokig, 20250000 forintokig, 20300000 forintokig, 20350000 forintokig, 20400000 forintokig, 20450000 forintokig, 20500000 forintokig, 20550000 forintokig, 20600000 forintokig, 20650000 forintokig, 20700000 forintokig, 20750000 forintokig, 20800000 forintokig, 20850000 forintokig, 20900000 forintokig, 20950000 forintokig, 21000000 forintokig, 21050000 forintokig, 21100000 forintokig, 21150000 forintokig, 21200000 forintokig, 21250000 forintokig, 21300000 forintokig, 21350000 forintokig, 21400000 forintokig, 21450000 forintokig, 21500000 forintokig, 21550000 forintokig, 21600000 forintokig, 21650000 forintokig, 21700000 forintokig, 21750000 forintokig, 21800000 forintokig, 21850000 forintokig, 21900000 forintokig, 21950000 forintokig, 22000000 forintokig, 22050000 forintokig, 22100000 forintokig, 22150000 forintokig, 22200000 forintokig, 22250000 forintokig, 22300000 forintokig, 22350000 forintokig, 22400000 forintokig, 22450000 forintokig, 22500000 forintokig, 22550000 forintokig, 22600000 forintokig, 22650000 forintokig, 22700000 forintokig, 22750000 forintokig, 22800000 forintokig, 22850000 forintokig, 22900000 forintokig, 22950000 forintokig, 23000000 forintokig, 23050000 forintokig, 23100000 forintokig, 23150000 forintokig, 23200000 forintokig, 23250000 forintokig, 23300000 forintokig, 23350000 forintokig, 23400000 forintokig, 23450000 forintokig, 23500000 forintokig, 23550000 forintokig, 23600000 forintokig, 23650000 forintokig, 23700000 forintokig, 23750000 forintokig, 23800000 forintokig, 23850000 forintokig, 23900000 forintokig, 23950000 forintokig, 24000000 forintokig, 24050000 forintokig, 24100000 forintokig, 24150000 forintokig, 24200000 forintokig, 24250000 forintokig, 24300000 forintokig, 24350000 forintokig, 24400000 forintokig, 24450000 forintokig, 24500000 forintokig, 24550000 forintokig, 24600000 forintokig, 24650000 forintokig, 24700000 forintokig, 24750000 forintokig, 24800000 forintokig, 24850000 forintokig, 24900000 forintokig, 24950000 forintokig, 25000000 forintokig, 25050000 forintokig, 25100000 forintokig, 25150000 forintokig, 25200000 forintokig, 25250000 forintokig, 25300000 forintokig, 25350000 forintokig, 25400000 forintokig, 25450000 forintokig, 25500000 forintokig, 25550000 forintokig, 25600000 forintokig, 25650000 forintokig, 25700000 forintokig, 25750000 forintokig, 25800000 forintokig, 25850000 forintokig, 25900000 forintokig, 25950000 forintokig, 26000000 forintokig, 26050000 forintokig, 26100000 forintokig, 26150000 forintokig, 26200000 forintokig, 26250000 forintokig, 26300000 forintokig, 26350000 forintokig, 26400000 forintokig, 26450000 forintokig, 26500000 forintokig, 26550000 forintokig, 26600000 forintokig, 26650000 forintokig, 26700000 forintokig, 26750000 forintokig, 26800000 forintokig, 26850000 forintokig, 26900000 forintokig, 26950000 forintokig, 27000000 forintokig, 27050000 forintokig, 27100000 forintokig, 27150000 forintokig, 27200000 forintokig, 27250000 forintokig, 27300000 forintokig, 27350000 forintokig, 27400000 forintokig, 27450000 forintokig, 27500000 forintokig, 27550000 forintokig, 27600000 forintokig, 27650000 forintokig, 27700000 forintokig, 27750000 forintokig, 27800000 forintokig, 27850000 forintokig, 27900000 forintokig, 27950000 forintokig, 28000000 forintokig, 28050000 forintokig, 28100000 forintokig, 28150000 forintokig, 28200000 forintokig, 28250000 forintokig, 28300000 forintokig, 28350000 forintokig, 28400000 forintokig, 28450000 forintokig, 28500000 forintokig, 28550000 forintokig, 28600000 forintokig, 28650000 forintokig, 28700000 forintokig, 28750000 forintokig, 28800000 forintokig, 28850000 forintokig, 28900000 forintokig, 28950000 forintokig, 29000000 forintokig, 29050000 forintokig, 29100000 forintokig, 29150000 forintokig, 29200000 forintokig, 29250000 forintokig, 29300000 forintokig, 29350000 forintokig, 29400000 forintokig, 29450000 forintokig, 29500000 forintokig, 29550000 forintokig, 29600000 forintokig, 29650000 forintokig, 29700000 forintokig, 29750000 forintokig, 29800000 forintokig, 29850000 forintokig, 29900000 forintokig, 29950000 forintokig, 30000000 forintokig, 30050000 forintokig, 30100000 forintokig, 30150000 forintokig, 30200000 forintokig, 30250000 forintokig, 30300000 forintokig, 30350000 forintokig, 30400000 forintokig, 30450000 forintokig, 30500000 forintokig, 30550000 forintokig, 30600000 forintokig, 30650000 forintokig, 30700000 forintokig, 30750000 forintokig, 30800000 forintokig, 30850000 forintokig, 30900000 forintokig, 30950000 forintokig, 31000000 forintokig, 31050000 forintokig, 31100000 forintokig, 31150000 forintokig, 31200000 forintokig, 31250000 forintokig, 31300000 forintokig, 31350000 forintokig, 31400000 forintokig, 31450000 forintokig, 31500000 forintokig, 31550000 forintokig, 31600000 forintokig, 31650000 forintokig, 31700000 forintokig, 31750000 forintokig, 31800000 forintokig, 31850000 forintokig, 31900000 forintokig, 31950000 forintokig, 32000000 forintokig, 32050000 forintokig, 32100000 forintokig, 32150000 forintokig, 32200000 forintokig, 32250000 forintokig, 32300000 forintokig, 32350000 forintokig, 32400000 forintokig, 32450000 forintokig, 32500000 forintokig, 32550000 forintokig, 32600000 forintokig, 32650000 forintokig, 32700000 forintokig, 32750000 forintokig, 32800000 forintokig, 32850000 forintokig, 32900000 forintokig, 32950000 forintokig, 33000000 forintokig, 33050000 forintokig, 33100000 forintokig, 33150000 forintokig, 33200000 forintokig, 33250000 forintokig, 33300000 forintokig, 33350000 forintokig, 33400000 forintokig, 33450000 forintokig, 33500000 forintokig, 33550000 forintokig, 33600000 forintokig, 33650000 forintokig, 33700000 forintokig, 33750000 forintokig, 33800000 forintokig, 33850000 forintokig, 33900000 forintokig, 33950000 forintokig, 34000000 forintokig, 34050000 forintokig, 34100000 forintokig, 34150000 forintokig, 34200000 forintokig, 34250000 forintokig, 34300000 forintokig, 34350000 forintokig, 34400000 forintokig, 34450000 forintokig, 34500000 forintokig, 34550000 forintokig, 34600000 forintokig, 34650000 forintokig, 34700000 forintokig, 34750000 forintokig, 34800000 forintokig, 34850000 forintokig, 34900000 forintokig, 34950000 forintokig, 35000000 forintokig, 35050000 forintokig, 35100000 forintokig, 35150000 forintokig, 35200000 forintokig, 35250000 forintokig, 35300000 forintokig, 35350000 forintokig, 35400000 forintokig, 35450000 forintokig, 35500000 forintokig, 35550000 forintokig, 35600000 forintokig, 35650000 forintokig, 35700000 forintokig, 35750000 forintokig, 35800000 forintokig, 35850000 forintokig, 35900000 forintokig, 35950000 forintokig, 36000000 forintokig, 36050000 forintokig, 36100000 forintokig, 36150000 forintokig, 36200000 forintokig, 36250000 forintokig, 36300000 forintokig, 36350000 forintokig, 36400000 forintokig, 36450000 forintokig, 36500000 forintokig, 36550000 forintokig, 36600000 forintokig, 36650000 forintokig, 36700000 forintokig, 36750000 forintokig, 36800000 forintokig, 36850000 forintokig, 36900000 forintokig, 36950000 forintokig, 37000000 forintokig, 37050000 forintokig, 37100000 forintokig, 37150000 forintokig, 37200000 forintokig, 37250000 forintokig, 37300000 forintokig, 37350000 forintokig, 37400000 forintokig, 37450000 forintokig, 37500000 forintokig, 37550000 forintokig, 37600000 forintokig, 37650000 forintokig, 37700000 forintokig, 37750000 forintokig, 37800000 forintokig, 37850000 forintokig, 37900000 forintokig, 37950000 forintokig, 38000000 forintokig, 38050000 forintokig, 38100000 forintokig, 38150000 forintokig, 38200000 forintokig, 38250000 forintokig, 38300000 forintokig, 38350000 forintokig, 38400000 forintokig, 38450000 forintokig, 38500000 forintokig, 38550000 forintokig, 38600000 forintokig, 38650000 forintokig, 38700000 forintokig, 38750000 forintokig, 38800000 forintokig, 38850000 forintokig, 38900000 forintokig, 38950000 forintokig, 39000000 forintokig, 39050000 forintokig, 39100000 forintokig, 39150000 forintokig, 39200000 forintokig, 39250000 forintokig, 39300000 forintokig, 39350000 forintokig, 39400000 forintokig, 39450000 forintokig, 39500000 forintokig, 39550000 forintokig, 39600000 forintokig, 39650000 forintokig, 39700000 forintokig, 39750000 forintokig, 39800000 forintokig, 39850000 forintokig, 39900000 forintokig, 39950000 forintokig, 40000000 forintokig, 40050000 forintokig, 40100000 forintokig, 40150000 forintokig, 40200000 forintokig, 40250000 forintokig, 40300000 forintokig, 40350000 forintokig, 40400000 forintokig, 40450000 forintokig, 40500000 forintokig, 40550000 forintokig, 40600000 forintokig, 40650000 forintokig, 40700000 forintokig, 40750000 forintokig, 40800000 forintokig, 40850000 forintokig, 40900000 forintokig, 40950000 forintokig, 41000000 forintokig, 41050000 forintokig, 41100000 forintokig, 41150000 forintokig, 41200000 forintokig, 41250000 forintokig, 41300000 forintokig, 41350000 forintokig, 41400000 forintokig, 41450000 forintokig, 41500000 forintokig, 41550000 forintokig, 41600000 forintokig, 41650000 forintokig, 41700000 forintokig, 41750000 forintokig, 41800000 forintokig, 41850000 forintokig, 41900000 forintokig, 41950000 forintokig, 42000000 forintokig, 42050000 forintokig, 42100000 forintokig, 4215000